

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejetih za avstro-ogrsko deželo za vse leta 20 K, za poi leta 13 K, za četr leta 8 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leta 22 K, za poi leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leta 2 K. — Za tuj dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na narodno brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvoli frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se bodo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v redništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v ponedeljek, 10. decembra t. l.

Volilci!

V sredo, dné 12. decembra t. l., ste poklicani na volišča, da volite poslanca iz splošnega volilnega razreda.

Podpisano vodstvo narodne stranke apelira vnovič na Vašo zavednost, in pričakuje, da stori vsak svojo narodno in domoljubno dolžnost.

Volilci! Pridite vsi na volišče in oddajte svoje glasove za kandidata napredne narodne stranke, ki je gospod

Luka Jelenc

učitelj v Ljubljani.

V Ljubljani, 7. decembra 1900.

Za vodstvo narodne stranke:

Dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški.

Šušteršiča ali Jelenca?

Prihodnji teden so poklicani volilci splošnega volilnega razreda, da izvolijo svojega poslanca, in ker kandidat socialnodemokratične stranke nima upanja, da bi zmagal ali vsaj prišel v ožjo volitev, če tudi bi v tem slučaju naši somišljeniki veliko rajši glasovali zanj, kakor za klerikalca, sukal se bo volilni boj mej kandidatom klerikalne stranke dr. Ivanom Šušteršičem in mej kandidatom napredne narodne stranke Luku Jelencem.

Mi smo kraj vsega svojega naravnega fanatizma, in kraj vse svoje politične odločnosti vendar le bladni računari, in nismo pristopni iluzijam glede volilne borbe v tem razredu, a vendar smo do cela prepričani, da mora klerikalni kandidat dr. Ivan Šušteršič v tem volilnem boju propasti ali vsaj priti v ožjo volitev, ako stori vsak naš somišljenik po deželi in v mestih svojo dolžnost, ako se naši somišljeniki ne bodo zopet udali tisti mlačnosti in brezbrižnosti, kakor pred tremi leti. Če bodo naši volilci tudi to pot doma za pečjo, češ, v tem razredu nas volitev nič ne briga, po-

tem seveda ni računati na zmago, zlasti ker bodo klerikalci napeli vse moči, in se ne bodo strašili ne truda ne stroškov, da le prodre njih kandidat.

Klerikalci se dobro zavedajo nevarnosti, ki jim preti, in škof ljubljanski moli vsak dan za zmago svojega kandidata dr. Ivana Šušteršiča ker čuti, da bo zmaga tega kandidata dokaz, koliko vpliva ima še duhovščina v naši deželi, kolika je njena moč, in kolika je njena agitacijska agilnost.

Klerikalna stranka ve prav natančno, da je kandidatura dr. Ivana Šušteršiča v splošnem volilnem razredu predzrna provokacija volilcev in vsega prebivalstva, tako velika provokacija, kakor je bila pri deželnozborskih volitvah kandidatura Jos. Zelena v notranjskih kmetskih občinah, o kateri kandidaturi je svoj čas dr. Šušteršič cinično vskliknil: Mi smo vam hoteli pokazati, da je Notranjska tako klerikalna, da še s kakkim Zelenom zmagamo.

Rekli smo, da je kandidatura dr. Iv. Šusteršiča provokacija volilcev in provokacija vsega kranjskega prebivalstva. In to je tudi v resnici, zakaj dr. Šušteršič je mož, ki bi ga drugod nobena stranka ne povzdignila na svoj ščit, mož, ki zamore biti vo ditelj kake stranke samo tam, kjer smejo v prvih vrstah stati ljudje Vencajzovega ali Žlindrovega kalibra.

Šušteršičeva kandidatura je provokacija delavskih stanov. Šušteršič se pogaja za mandat tiste volilске kurije, s katere glavnimi volilci ga ne vežejo prav nočene vezi. Peta kurija je bila vendar ustanovljena za tiste ljudi, ki so bili poprej politično brezpravni, in ustanovljena je bila v namen, da dobe ti politično brezpravni elementi, največ delavskega stanu, svoje zastopstvo v parlamentu. Narodna stranka je to upoštevala in kandiduje v tem razredu moža, ki stoji najbliže prej politično brezpravnim slojem, ki sam iz lastne izkušnje pozna vso grenkovo politične in gospodarske zapostavljenosti, moža, ki se je posvetil vzvišenemu poklicu učitelja in vzgojitelja ljudstva, in ki je kot načelnik „Zaveze jugoslovanskih učiteljskih društev“ srečno dobojeval vojno za izboljšanje socialnega in materialnega položaja svojega stanu.

rdeči, vroči krvi, ker jim je tako velevala kanalja. Govorilo se je mnogo o pravici in podobnih rečeh, toda mi prebrisanci vemo kako dobro, kaj je ta semešna „pravica“.

Ne vem, kaj bi dal, da bi videl tisto množico, ki je dvigala pesti in preklinala, ko sta stopila iz sodne hiše zagovornika Hilsnerjeva. V tisti uri je vrgel človek raz svojo ramo spremeno tkano hinavsko haljo, ki se imenuje „civilizacija“; in natura se je pokazala v vsem svojem veličastvu. Videl sem samo časih, samo za trenotek, kako je razdrobila kanalja umetne okove. Tako sem gledal nekoč, kako so se ljudje pretepali. Na cesti je ležal človek, in njegov priatelj je stal poleg njega ter ga je suval z nogo, krvavega in nezavestnega. In ko je suval, je igral na njegovih ustnicah nedolžen, čisto otroški smehljaj . . .

Jaz verujem trdno in iskreno v ritualni umor. Veroval sem vanj trdno in iskreno, ko sem čital o grozovitostih španske inkvizicije, zgodovino hugenotov in albingencov na Francoskem, povesti o preganjanju židov na Angleškem in na Nemškem, poročila o smrti Husovi in Giordana Bruna . . . To je tekla kri, ter so segali do neba plameni, dišeči po sežganem človeškem mesu!

Šušteršič, sin dobre mešanske rodbine, ni nikdar poskusil, kako težko je danes živeti, in če sedaj ponuja zatiranim, v revščini umirajočim slojem tisto sladko vodo, ki jo je krstil za svoj socialnopolitični program, je to samo smešno. Mož, katerega pregrešno-kapitalistična nagnjenja preklinjajo ne le različni kmetje, ki so padli v njegove roke, nego tudi duhovniki, kakor Hauptmann, Rudolf, Mauring, Škerjanec in drugi, tak mož, ki je kot advokat, kot vodja različnih gospodarskih podjetij, kot poslanec in voditelj klerikalne stranke neštetokrat pokazal svoje protisocialno, ljudstvu in zlasti revnemu ljudstvu skrajno neprijazno mišljenje, pač ni poklican, da bi zastopal v parlamentu tiste elemente, ki koprne potacih socialnih reformah, o kakršnih Šušteršič, ponižni lakaj kardinalov, škofov in fevdalnih aristokratov, še slišati neče.

Če je pri Šušteršičevi kandidaturi kaj posebno žalostno, je to, da jo podpira tisto krščansko-socialno delavstvo, ki se je pred nekaj leti, ko je namreč Šušteršič prvič kandidiral v državni zbor, odločno uprla njegovi kandidaturi. Leta 1897. so šli krščanski socialisti z velikim sovraštvom v boj zoper dr. Šušteršiča in za dr. Gregoriča. Očitali so Šušteršiču kapitalizem, oderuščvo, protisocialno mišljenje in preganjali so ga kakor človeka, ki ne zaslubi drugega, kakor da se mu obesi mlinski kamen okrog vrata, in da se za potopi. Šušteršič je tedaj odkrito priznal svoje mišljenje, in na velikem shodu pri Frlincu bahato zaklical, da obsoja krščansko-socialni program, in da ga ne bo nikdar priznal, ker je ta program neizvedljiv in neumen.

Sedaj pa je dr. Šušteršič tisti neizvedljivi in neumni program v polnem obsegu akceptiral, in tisti ljudje, ki so hoteli Šušteršiča pred tremi leti potopiti v žlici vode, zganjajo zdaj delavce, naj glasujejo za tega novopečenega krščanskega socialista. To bi se pač ne bilo zgodilo, ko bi voditelji teh krščanskih socialistov ne bili možje, katerim že pogled na kak petak kar sapo zapre, in ko bi krščansko-socialno delavstvo ne bilo naravnost stupidno. S tistem zanjevanjem, ki ga je dr. Šušteršič vedno čutil za delavske stanove, vrgel je ta škofov

kandidat delavcem pod noge oblubo, da se bo ravnal po krščansko-socialnem programu, a da mu to niti v sanjah na misel ne prihaja, to kaže v isti sapi storjena njegova izjava, da bo tudi v prihodnje delal po istih načelih, kakor tedaj, ko je bil prvič poslanec, torej po načelu, da je krščansko-socialni program neizvršljiv in neumen.

Delavskemu stanu pripadajoči volilci pete kurije, ki se bodo dali ujeti na neodno nastavljeni limanice dr. Šušteršiča, udarili bodo sami sebe po zobe in z volitvijo dr. Šušteršiča pokazali, da so politično popolnoma nezreli, da so še vedno politični otroci, in da niso vredni, da bi imeli volilno pravico.

Kandidatura dr. Šušteršiča pa je še iz drugih razlogov provokacija. Če se more reči o kom, da ni vreden, biti zastopnik slovenskega ljudstva v parlamentu, se sme to reči o dr. Šušteršiču. Zmaga dr. Šušteršiča bi bila naravnost sramota za slovensko ljudstvo, in če bi naši nasprotniki iz nje izvajali, da se v slovenskem narodu pojavlja moralna dekadensa, bi moralni mi na to molčati. Prvo, na kar mora vsak narod gledati pri izbiranju tistih mož, ki jih pošlje kot svoje zastopnike v parlament, je pač to, da naj bodo značajni ljudje, dobrbi narodnjaki, in da naj imajo čiste roke. Ali se more vse to reči o dr. Šušteršiču?

Šušteršič je pravi vzor tistih „Geschäftskatholikov“, ki nikjer ne vživajo spoštovanja. Vodilno načelo vsega njegovega delovanja in nehanja je preciziral že stari Horacij v klasičnem verzu: Quaerenda pecunia primum est, virtus post nummos, Šušteršič ni imel nikdar takega značaja, kakor ga moramo zahtevati od vsakega slovenskega politika. Nosil je že vse barve. Bil je liberal, potem menih-klerikalec, potem dolgo časa nemškutar, ter je kot tak celo v poetički obliki zasramoval svoj narod, potem zopet liberal, ki je v javnih lokalih klical, da duhovniki smrde kakor kozli, a naposled se je prelevil v klerikalca ne iz prepičanja, ampak ker mu je to kazalo. Šušteršič je na las podoben tistem badenskemu klerikalcu, ki je zgodovinarju Treitschkeju rekел, da prav ničesar ne veruje, kar uči katoliška cerkev, pač pa da

LISTEK.

Melanholične misli.

Nebo je leglo nizko na zemljo, visi na visokih strehah, kot neizmerna, umazana in razdrapana rjuha.

V teh žalostnih časih hodi človek bolan in zamišlen po ulicah. Živci njegovci so utrujeni, a ravno vsled utrujenosti čutijo fino in natanko. Oči so motne in meglene, ali vidijo, kakor niso videle nikoli.

Dolga vrsta fijakarskih kljuset stoji ob cesti in dremlje. Izvoščki čitajo in iz njih očij gleda kanalja, njeni kremlji gledajo iz prstov, ki so se zasadili krčevito v nedolžni kos papirja.

Neznaten židovski vagabund je bil obsojen v neznatnem češkem mestecu na vislice, ker je umoril dvoje krščanskih dekle. Pravda je trajala skoro dve leti, in v tem dolgem času je praznovala človeška kanalja svoje orgije. Tisoče ljudij je hrepenelo po krvi onega neznatnega žida. Niso hrepeneli po njegovi krvi, da bi „zadostili pravici“ ali kakemu drugemu bedastemu idealu; hrepeneli so samo po krvi, po

Tako je baje zahtevala vera. Če ni zahteval ritus, je zahtevala dogma!

Cloveška natura si dela svobodno svojo pot, in nihče nima pravice ne moči, da bi ji branil.

Nekaj velikega in zmagoslavnega je na tem. Tisoče let so šivali in krpalni tisto binavsko haljo, da bi oblekli kanaljo. Ali ona pomigne z mezincem, pomigne čisto nalahko in kakor v sanjah; — kje je halja? Tako se spozna brezpomembnost tistih „velikih del človeškega duha“, ki jih preganjamo ob vsaki svečani priliki z genljivimi frazami. Natura je nespremenljiva, kri ostane kri.

Pojave neskajene nature imenujemo surovost ter se zgražamo nad njimi. Zgrajamo se samo oficialno, kadar stojimo na glavnem trgu v vsi svoji ofrakani in ocilindrani civilizaciji. Ali na tihem smo prepričani sami o vrednosti in ničvrednosti svojih vsakdanjih faz.

Lani so se producirali v dunajskih „Benetkah“ svetovnoslavni borilci. Občinstvo se je trgal za vstopnice. In kakšno občinstvo! Takrat se je videlo, da je človek meso in nič drugega kot meso in da so vse tiste neumanosti, ki ga navidezno ločijo od živali, le umetno narejene in da

izvirajo samo iz človeškega nagnjenja do prikrivanja, olepšavanja in hinavstva. Vse oči so gledale enako živinsko, vse ustnice so trepetale enako v mesenem zadoščenju, ko je slavnoznameni Kara Ahmed zgrabil svojega nasprotnika s tako močjo za tilnik, da mu je pritekla kri po hrbtni in se mu je izvil iz prsi krik ranjene zveri... Neki dunajski časopis je čutil, da je v stvari nekaj, kar nasprotuje „kulturnim svetinjam“; da bi opravičil kanaljo, je pisal o hrepenjenju dunajskega špisarstva po — klasičnih formah ter je primerjal pretepanjanje v Pratru z olimpskimi igrami starih Grkov...

Nekako iste dni sem prišel slučajno do neke menažerije. Dresér se je igral z levi kakor z mladimi mačkami. Skakali so krog njega pohlevno in poslušno; samo mlada, nenavadno lepa žival je časih obstala, ozrla se ter zahropila tiho in boječe, tako da se v avditoriju skoro ni slišalo. Stal sem poleg mlade dame; bel, nežen obrazek, visoke obrvi, polne ustnice, nekoliko odprtne in trepetajoče. Nekdo se je naslonil težko na mojo ramo in v trenutku ko sem se hotel ozreti, je zakričalo med občinstvom par ljudi. Mlada zver se je bila vzdignila v kleti, napela silne šape

54 45'hl

veruje v neumnost katoliških duhovnikov, vsled česar se je pridružil duhovniški stranki.

Značaj dr. Šušteršiča se zrcali tudi v raznih drugih dogodbah, ki so globoko v vse naše javno in gospodarsko življenje posegle. Šušteršič je z grdimi, nedostojnimi spletkami strmoglavl dr. Ferjančiča s podpredsedniškega mesta, da bi tako poslanca naše stranke spravil ob ugled in upliv in v to svrhu se ni sramoval v dunajskem „Vaterlandu“ razglasiti, da je Celje za nas Slovence „Fremdes Gebiet“, kjer nimamo ničesar iskati, in da torej imajo Nemci prav, ko nas z biči, poleni, s kamini in noži izganjajo iz tega mesta. Šušteršič je sploh vsakega poslanca, ki ni njemu hotel pokoren biti, skušal spraviti ob vsak upliv, ker ima svoje posebne namene na to, da se pošljeno v državni zbor take smešne reve, kakor so Pfeifer, Povše, Žitnik, Vencajz in Pogačnik, da bi mogel potem on neovirano ribariti v motni vodi.

Ali naj govorimo o Šušteršičevi sramotni vojni zoper kmetijsko družbo, o njegovih manipulacijah, da bi tej družbi ukradel ugled in veljavno pri ljudstvu? Ali naj govorimo o Šušteršičevi gospodarski organizaciji in nje uspehih ali mar naj pogremo goljufijo z Žlindro, o kateri smo zadnji čas že toliko pisali, a nas dr. Šušteršič vzliz vsem pozivom še vedno ne toži? Mislimo, da to ni treba, da je dovolj s tem, da smo to le omenili v toliko, da si lahko vsakdo sam popolni sliko dr. Ivana Šušteršiča in spozna, kako globoko bi se slovenski narod ponižal, ako bi moža takega značaja, takih lastnosti in takih, od Žlindre umazanih rok, poslal kot svojega zastopnika v parlament.

Kdor ima kaj srca za naše ljudstvo in zlasti za tiste stanove, katerim je namenjena peta kurija, kdor še ni izgubil vsakega čuta za čast in vsakega razumljenja za dostojočnost slovenskega naroda, tistem se pač ne bo težko odločiti, koga naj voli dne 12. decembra, ali bogatega advokata dr. Šušteršiča, ki ima pred očmi samo svojo osebno korist, ali vzglednega zasluznega ljudskega učitelja Luka Jelenca.

Državnozborske volitve.

Iz Šenčurja, 5. decembra.

V nedeljo je bilo v Šenčurju prav fletno! Udeleženci pravijo, da bi bilo bolj vredno plačati desetico za vstop, kakor pa za v „komedijo.“

G. Aleš Bergant, ki se je nedavno izrazil, da ga ima že dr. Šušteršič v svojih kremljih, izročil je na povelje svojega šefa svojo hišo za ta dan kranjskemu dekanu, ki se je, kar smo z zadovoljnostjo opazili, že precej popravil, odkar dekanuje v Kranju.

Toda k stvari. Za shod, katerega je sklical g. Pogačnik, zvedeli smo Šenčurjani še le v nedeljo, ko ga je občinski sluga pred cerkvijo oznanil. Ob določeni uri pridemo na mesto. Vse prostore pa so zasedli pod komando Predoseljskega župana Šengarja, onega slavno propadlega kandidata za odborništvo „Kmet družbe“, njegovi ljubljenci, katere je na katoliško komando prinal s seboj. Ker ni bilo možče v sobo, ostali smo v veži in pod

in zdele se je, da se zgodi tisti hip nekaj strašnega; dreser je za sekundo izbulil oči od straha, a nato je zašvignil bič in mlače so se igrale poslušno in po hlevno kakor prej... Dama poleg mene je spačila obraz, da se je videl surov in starišek, orzla se je proti meni ter zašepala: „Ali niste tudi Vi že... da bi se zgodilo?“

Pred nekaterimi meseci je nastala po slovenskem časopisu polemika o nalagah gledališča. Nekdo je zahteval na podlagi starej teorij, da naj bo gledališče „kulturni zavod“, drugi so mu ugovarjali, toda zelo nespretno. Namesto da bi govorili jasno in odkrito, kakor se spodobi, so se zaplaniali tudi sami za plesnivi plot „idealnih zahtev“, ter so napravili človeški naturi samo nekaj sramežljivih koncesij. Ali govoriti je treba jasno in odkrito. Človeška natura zahteva surovosti, zahteva mesa in krvi. Kolikor bolj se bliža gledališče cirkusu in tinglangu, tembolj izpoljuje svojo nalogu. Publikum je v teh stvareh edino odločilen faktor; njegov okus je zaveden in termometer okusa je kasa. To reč razume na Dunaju jako dobro ravnatelj mestnega gledališča Müller-Guttenbrunn.

okni, precejšno število naših pa se je vendar prernilo do predsedniške mize. Župnik Kukelj predlaga predsednikom Koblarju. Kakih 10 rok se dvigne. Župnik Kukelj hitro predlaga: „Kdor je proti predsedništvu Koblarja, naj dvigne roko.“ Mnogo rok se dvigne. „Vi ste za Koblarja“, povzame župnik, „g. dekan Koblar je predsednik Živio Koblar.“ Nikdo se ni odzval, pač pa se čujejo klici: „Ven ž njim, v Arbeitshaus ž njim.“ — Koblar hoče govoriti, toda vedno bolj našča upite „dol ž njim, ven ž njim“. Koblar ne more govoriti, zato da besede g. Pogačniku, dasravno se ta še oglasil ni zanjo.

Potpeli smo, da se prične prava komedija. G. Bergant: „Živio Pogačnik, — no Živio upite!“ Klic: „Živio Jur s pušo v koruzu.“ Pogačnik pripoveduje, da mu ni bilo mogoče ničesar storiti na Dunaju. V bodoče pa hočem — klic „zopet nič delati“. G. Pogačnik prosi prav milo, naj mu dovolimo, da razvije svoj program. Klic: „Povejte nam rajši, kaj hočete storiti v bodoče za nas; kaj pa vodovod?“ In Pogačnik je pričel govoriti o vodovodu. Povedati pa ni vedel ničesar o njem, rekel je le, da je čul, da misli mesto Kranj praviti vodovod, zato da bi imeli dijaki dovolj zdrave vode. Klic: „kaj pa vasi“. — Pogačnik: „tudi o tem sem čul“. Klic: „kaj mislite tudi Kranj zastopati? Koblar vas še za ušesa prime“.

Pogačnik prične govoriti o kmetijstvu in pravi, da se ne spača sejati žita, ker nič ne vrže. Klic: „kako bomo pa biro dajali?“ Pogačnik bere statistiko o uvozu in izvozu sira. „V Bohinju ga imate še za 20.000 gld, izvozite ga.“ Pogačnik, saj ga bomo — klic: „v morje!“ Pogačnik preskoči na živinorejo. Tudi tukaj je pokazal, kako malo se razume na živinorejo. Na vedno ugovarjanje začne govoriti o borzni spekulaciji na Dunaju in v Ameriki. Klic: „ali ste kaj delovali za povzdigo žitnih cen?“ Pogačnik je izrekel pri tem duhovite besede, da vseh 425 poslancev na Dunaju ne more ukreniti ničesar proti žitnim cenam, in še en Kuralt povrh. Ko bi pa bilo tam 425 Kuraltov, bi morda kaj dosegli. Splošna razburjenost in vpitje: „En Kuralt več kakor 425 Pogačnikov.“

G. Bergant upije: „Tiho, v moji hiši nima nobeden nič govoriti!“ To je bilo pa prehudo maslo za Koblarja. Z vsem dekanskim dostenjanstvom ga premperi od nog do glave in prav po dekansko zavpije: „Tukaj sem jaz predsednik zboru, in ukazujem: „Tiho“. — Klic: „Gospod dekan, na glavo se postavite, bomo videli, če ste pod pantefeljnem“. Koblar: „Tukaj imam edino jaz pravico ukazovati“. — „Živio Koblar! Aleš, zdaj pa le za peč.“ Pogačnik ne more več govoriti, zato pa zakriči: Predstavim se vam kot kandidat.“ — „Doli ž njim, ven ž njim!“ je bil odgovor. V tem se oglasi neki Šušteršičev sirar, tam nekje iz Dvorjan doma: „ven vrzimo Kuralta.“ Kuralt stopi naprej, za njim pa vrli Šenčurjani: „Kje je tisti, ki hoče mene ven vreči?“ Smrtna tišina nastane. V tem pa hitro prime nekdo vrlih naših tega možička, ki se je pri dr. Šušteršiču 3 dni učil knjigovodstva in olike, za ušesa, potegne ga prav liberalno v „kamro“, in mu mit

Njegovo gledališče je razprodano večer za večerom. In igre ga ne stanejo nič; izvleče iz stoletnih arhivov stvar, ki je najbolj surova in najbolj neumna: — občinstvo je navdušeno! Jaz občudujem tega človeka.

Nedavno je prišel na Dunaj „največji cirkus sveta“, Barnum & Bailey. Vse mesto je oplakateno. Zveri, človeške potvore, gimnastiki...

Prekanjeni žurnalisti že govore, koliko bo profitiralo naravoslovno znanje dunajskega špisarja, medtem ko ve natanko, da sta prišla Barnum & Bailey le šečetata dunajsko kanaljo. Prostora je v cirkusu za deset tisoč ljudi... Kanalja ljubi zveri, napete šape, krvitljene oči, naturno moč; ljubi človeške potvore, zakaj kanalja je škodoželjna; ljubi vratolomno gimnastiko, zakaj nevarnost šegeče njene živce in živalski brezčutnosti pričakuje, da pade iz visocine telo izmučenega sužnja in da pričurlja kri iz razkosanega telesa...

Na vseh oglih veliki rdeči plakati; iz vseh izložb gledajo, reže se ti v obraz kamor obrneš plašni pogled. Vsi so namazani z gorko krvjo...

Ivan Cankar.

schlagenden Beweisen vtepe v glavo „Knigges Umgang mit Menschen.“

Nikdo ne upije Pogačniku „živio“, nikdo se ne izreče za njegovo kandidaturo. Pogačnik čaka, — Koblar joka — Pogačnik odstopi in si gre hladit vroče čelo v vežo; toda slab je naletel, zunaj ga je pričakoval že g. župan Strupi iz Pirčic, ki mu je prav poljudno pojasmil, kako se vlečojo številke za naborno komisijo. Koblar vpraša, če želi kdo besede. Oglasita se Kuralt in Vrozelj, toda besedo dobri mali Evgen, ki je v varstvu Majdičevega agenta Lebna iz Srednje vasi čakal, da pride na vrsto. Leben je dobil zata dan, zato da je varoval in čuval malega Evgenčka, 10 kron plačila. Dobro plačana pestunja. Povedal je, da hoče povedati, koga bode on volil v V. kuriji! Nato spravi se nad Kuraltom. Komaj izpregovori nekaj besed, že so ga naši vrli Šenčurjani popolnoma zmedli. Navajen lemnatarske sužnosti, prične Šenčurjane zmerjati s pobalini, toda slab je naletel. Dolga vrsta vrlih kmetskih mož in volilcev V. skupine prične se pomakati strategično mirno proti malemu gospodku, in le Kuraltu in vremenu Daniču iz Velesovega se ima Evgen zahvaliti, da se ni brez knezoškofjskega dovoljenja pobalinal v umazano Debelakovo lužo.

Nato prične mali dr. Evgen zabavljati proti g. Jelencu. Pustili smo mu govoriti. Pravil je, da g. Jelenc pripada stranki, ki hoče odpraviti krščanski nauk iz šole. Nekdo, ki je podedoval po nekem župniku toliko, da je rešil svoje posestvo gotovega propada, pravi, da g. Jelenc ni molil v šoli. Tu bi bili morali videti učence g. Jelanca, kako so ljubeznivo pristopili k temu farovškemu hlapcu in ga ekspedirali skozi kamro in kuhinjo na prostu, in malo je manjkalo, da jim ni molil očenaša, katerega ga je učil g. Jelenc. Mali Lampe hotel je tudi še govoriti o g. Jelencu, toda to so zabranili naši možje in volilci, češ, „mali mož molčite, Jelenc je bil 18 let med nami, on je že bil med nami, ko ste vi še plenice močili“ — Evgen je obmolknil, ni predlagal kandidature Šušteršičeve, pač pa je predlagal „kdor je za Jelanca, naj dvigne roko“. Gromoviti živio Jelenc zaori, mali Lampe pa je izginil, najbrže pod mizo. — Samodržec v Debelakovi hiši, dekan Koblar, moli angeljsko češčenje v svetem in optivenem strahu, in predlaga: „Kdor je za dr. Šušteršič, naj dvigne roko.“ I roka se dvigne. Koblar predlaga: „kdor je zoper dr. Šušteršič naj dvigne roko“. Sto in sto rok se dvigne. „Živio Jelenc, živio Pirč“, zaori po prostoru in zunaj. — Koblar zakriči: „Nima večine,“ klici „pojte gledat v vežo in šteti glasove,“ Koblar pa ni šel v vežo, ker se je bal za svoj dekanjsko instalirani cilinder, ki bi se bil gotovo skopal v slavnoznameni Debelakovi luži s Koblarem vred.

Pogačnik povabil je sirarja iz Dvorjan na večerjo Bridko se je pa ta pritožil, ker je moral zaradi varnosti s Pogačnikom vred odkuriti pred večerjo. Naši vprašajo, kje je pa Šušteršič, radi bi ga poznali. — Mali Lampe se prikaže izza mize: „V Gorici je pri porotnih obravnava“. Klici: „Ali imajo v Gorici tudi ob nedeljah potrotne obravnave? Brezverci!“ — Lampe molči, molči in se izroči zopet v varstvo Lebena iz Srednje vasi. Koblar zaključi shod s klicem: „Živio dr. Šušteršič“. V tem se pa oglasi ravno nad njim polomljeni od gospodarske zveze naročeni „Alfa Colibri Separator“ in s svojim hreščečim glasom naznani, da je od njega sprejeta dr. Šušteršičeva kandidatura. S tem bila je komedija končana. — Danes smo pa zvedeli, da je mali dr. Lampe prav poštano lagal. Telegram v „Slovencu“ nam pravi, da dr. Šušteršič ni bil v Gorici, temveč da je bil na shodu v Cerknici. Če Lampe laže, mu nikdo ne verjame, in če ga sedaj dr. Šušteršič zaradi te laži za ušesa prime, nam nič mar. — Te dni pride enkrat g. Jelenc v Senčur, povabimo za takrat tudi g. Koblarja, videl in občutil bo, če se bo vedel tako, kakor v nedeljo, da znajo Šenčurjani take, ki so se v „Arbeitshaus“ olike učili, prav poštano poučiti. — Pri nas stali budem trdn, kakor skala za g. Pirca in g. Jelanca.

Iz Logatca, 5. decembra.
Tudi naš g. kaplan je ubral agitacijsko struno, in kakor se nam dozdeva, le vsled

višjega povelja. Škoda za moža, ker je prevezel to brezplodno delo, kajti dosedaj je užival vsled svojega finega in v resnici taktnega nastopa pri vseh vaščanh brez izjeme, v Gorenjem in Dolenjem Logatcu, vsestranske simpatije. Svetujmo mu kot prijatelju odkritosrčno, naj opusti raje to opolzko pot politike — ker je popolnoma brezuspešna — in pomni naj, da se je bolje zameriti jednemu Šušteršiču, kakor dvema vasema. G. kaplan, dobro veste, da sv. vera v nas ni v nevarnosti, ne, temveč ravno narobe. Logatčani smo prav verni kristjanje, kljub temu, da budem vsi liberalno volili. Cenjeni bralci „Naroda“, le prevarite, ali smo Logatčani kot razupiti liberalci, v istini nevarni sv. veri — ker se vedno kriči, da liberalci podkopujemo sv. vero — kajti Dolenji Logatci je napravil pred par leti orglje iz lastnega žepa, ki stanejo čez 3000 gold, in ista občina se poteguje že leta in leta za lastno faro, pa pre-milostljivi knezoškof vlači že tudi leta in leta vso občino za nos s tem, da ji noče podeliti lastne fare. In gospodje, zbrani okrog svojega višjega pastirja, sedaj pa prevdarite, kdo bolj podkopuje steber prave sv. vere, Vi ali liberalci. Gosp. knezoškof, kako se ujema ta fakt z Vašim zadnjim pastirskim listom? — Opazka: Ako uredništvo „Slovenskega Naroda“ želi kaj več podatkov o tej zadevi, so mu na razpolago pri županstvu v Dolenjem Logatcu

* * *
S Črnega vrha nad Idrijo,
5. decembra.

Volilni shod, na katerem se je predstavil kot kandidat naš vrli deželnemu poslancu g. Ivan Božič, ne da miru našemu g. kaplanu. Najprej je s pomočjo župnika sklical prejšnjo nedeljo može na nekak pogovor k županu, kjer jim je bral „cvetke iz „Slov. Naroda“ po „Slovencu“, da so se navzoči muzali, rekši, da je neumen, ker v lastno skledo pljuje. Govoril jim je, da kdor liberalno voli, stori večji greh, kakor če v nedeljo k maši ne hodi. Hodi sedaj tudi v adventnem času spovedovat bolnike in stare ljudi, ob jednem pa prav pridno obleta vse hiše, da bi dobil kako zgubljeno ovco za dra. Žlindro in dra. Netopirja. Pri tej priliki dobil, je v roke par „Volilnih katekizmov“. Vsled tega je pretečeno nedeljo prokelj najprvo volilni katekizem, obkladal može, ki ne trobijo v njevog roga, z judi, liberalci, hudičevimi služabniki, hinavci in sleparji. Razkoračil se je posebno nad „motto“ „Volilnega katekizma“, rekoč: Zakaj ni dotični hinavec napisal tudi prejšnjih vrst evangelija sv. Matevža, kakor: „Ne sodite, da ne boste sojeni. Ne pogubljajte, da ne boste pogubljeni“ itd. Potem je rekel, da je razum prvega vprašanja vse, kar je v „Volilnem katekizmu“, gola laž. Ko mu je sape zmanjkalo, da bi še nekaj časa hudič, hinavce in sleparje iz sebe bruhal, sklenil je govor z oblubo, da bo prihodnjo nedeljo nadaljeval. Posnetek: Tedaj, g. kaplan, Vam ni prav, ker je le en stavek kot motto naveden, po Vašem bi moral biti menda cel evangelij sv. Matevža napisan; zakaj pa tudi Vi vzamete kot geslo pri pridigah le en stavek. Rekli ste: Ne sodite, da ne boste sojeni, in kdo je grše sodil in pogubljal, kot Vi, kdo je iskal pezdir v očesu svojega bližnjega, kot Vi, kdo lazi okoli kot volk v ovčji obleki, da bi premotili kako nerazsodno dušico, kot Vi Resnično prav bi bilo, da bi bili navedeni sveti stavki napisani, pa ne v knjizi, ampak v Vašem srcu, ter da bi se tudi po njih ravnali. Dalje Vam je samo prvo vprašanje resnično, drugo je vse laž. Po Vašem se tedaj kmetski poslanec ne sme zavedati, da je kmetski sin, ter da je kmetski stan podlaga Avstrije; Vi menite menda, da je podlaga Avstrije duhovščina. Po Vašem mora biti poslane odvisen popolnoma od duhovščine, qd vlade pa le, če ta ni brezverska itd. Prosimo Vas ob jednem, bodite pri pridigah dostojnej, ali si pa naročite Valenčičovo „Omiko“.

* * *

Iz Novega mesta, 4. decembra.

Na velikem zborovanju kmetski poslanec volilcev na današnji dan v našem mestu, je kandidat Globočnik vsem kmetom izborni dopadel. 25 let niso slišali govoriti kmetskega kandidata za kako poslanstvo. Po kon-

Dalje v prilogi.

čanem nagovoru Globočnikovem je jeden volilcev rekel: „Škoda, da ni Pfeiferja takaj. Oba bi postavili pred nas, oba bi govorila in jednoglasno ti rekli: Pfeifer pojdi v samostan, za poslanca kmetije nikdar nisi in ne bodeš.“

Kakor izvemo, so se po shodu volilci v krčmah le o Pfeiferju in o Globočniku pogovarjali, in starejši može so rekli, da duhovnike luna trka, ko to revo Pfeiferja ljudem usiljujejo. Skrili bi ga, ne pa, da ga okolo kažejo kmetom, ki hočejo videti trdno, zdravo življenje.

* * *

Iz Osilnice, 4. decembra.

Naš gosp. župnik, ki je bil, kakor se govorji, pri milostnem gosp. knezoškofo prišel nekoliko v nemilost, se hoče istemu očividno zopet prikupiti. Ne prija mu najbrže naša skromna farica več, in gotovo škili že po kaki bolj mastni službi (kaj še! gospod fajmošter.) Le tako si je možno, razlagati divjanje in surovost njegovo v pretečenem tednu. Niti kako novopečeno kaplanče ne bi bilo zmožno vsega, kar je on počel. Naši duhovniki pač dobro vedo, da s strastnim agitiranjem, pri katerem so jim najostudnejša in najpodlejša sredstva dobodočla, najbolj dokažejo svojo vspoblenost. Tako tudi naš!

„Volilni katekizem“ mu je bil pete nabrusil. Od enega konca fare do drugega, od hiše do hiše, povsod je pripovedoval, da bode antikrist okoli hodil in delil „Volilni katekizme“. Tudi je natanko označil onega antikrista, da, spozabil se je tako daleč, da je nedolžnim otrokom v šoli o antikristu pripovedoval, jih svaril pred njim in ko so le-ti rekli, da antikrista ne poznajo, jim je povedal iz katere vasi je, kakšen je, in kako je oblečen! Prišedši v nedeljo na leco, kamor je bil pritroškal katekizem (pa ne kršč. nauka, ki bi bil edino umesten, ampak „Volil. katekizem“) in dopis „Narodov“, z dne 29. t. m., je zopet koj antikrista počastil, in ko je razpečevalca „Volil. katekizma“ pital naravnost z antikristom, je bilo vsakemu jasno, koga ima v mislih. Ljudstvo se je kar zgražalo nad podivjanostjo in surovostjo njegovih besed. Antikristov (ta beseda je bil stalni refren v celi propovedi) luciferjev, satanov, hudičev je kar deževalo: sploh je citiral vse peklenke prebivalce na leco. In potem s kako perfidnostjo Vam je „razlagal“ „Volilni katekizem“, tako v cerkvi kakor tudi po hišah. Mahnil je najkrajšo in najsrmatnejšo pot: kar je povedano slabega o klerikalcih, je podlo podtkal liberalcem. Nato je vzel v svoje blagoslovjene roke — koliko onečaščenje (a ne za Vaše roke gosp. fajmošter) — omenjeni dopis „Narodov“. S tem ste pa zakrivili, gosp. župniče, da so vsi obiskovalci cerkve, kamor so se prišli Bogu klanjati, storili smrten greh! Kako se namreč strinja z Vašim počenja njem ona propoved škofova: pod smrtnim grehom ne čitati in ne poslušati „Naroda“?! Toda „razлага“ dopisa! Dovolj bodi povedano, da je župnik lagal, in to vedoma ali nevedoma lagal! In potem se gospodje hudujete, ako Vam kdo predbaciva, da oskrunjate cerkev! S čim pa hočete svete prostore bolj oskruniti, ako ne s takim govorjenjem, ki spada v svinjak, a ne v hram božji! Za danes bodi samo še nekaj povedano, drugo si prihranim za prihodnjič. Ko ste lomastili po vaseh, ste obljubljali, da boste ob volitvah napravili „južno“, pa če gre zadnja krvica iz hleva; na te limanice jih boste preklicano malo ujeli. Kar se tiče pa krvace: samo če ne pride ponjo prej oni mož z rumeno obrobileno čepico! Na svidenje v nedeljo! Ves Vaš —

Potočki Peter.

* * *

Kmetovalec ustaja!

Z Dolenjskega, 6. decembra.

Liberalizem ima nalogu, da razdre spone, v katere so srednjeveško gospodarstvo in z njim spojene pravne ustanove napredujoče gospodarstvo naše družbe ukovale“. Tako piše Nemec Bernstein, ki je videl Angleško, Francosko ter vidi velikanski gospodarski in duševni razvoj Nemštva v rajhu. Kje smo še mi Slovenci za temi narodi! — Ali gospodarstvo na predujočega družega sveta vpliva vendar tudi na nas. Vsak dan nas uči, da smo zaostali v razvoju, ker pri nas išče in dobiva omikanejša tujina iz kmetije najtrdnejše ljudi, da jih uporablja in izrablja v najtrjem delu, za katero členov omika-

nejšega naroda ni več dobiti. Vsak dan nas uči, da se v tovarnah, katere se po največ po tujicah na slov. tleh napravljajo, nastavlajo in nastavlji morajo boljši, kvalificirani delavci iz tujine, ker domač človek ni za to, ker je bil zanemarjen skozi sto in sto let. Vsak dan nas uči, da naš najboljši človeški material, ki ima sposobnosti za vsak napredek, duševno ne more naprej, ker ga drži k tlom njegov duhovnik, ki se pretepava z ljudskim učiteljem ter meščanom, ter hoče kmetovalca kot svojo domeno ohraniti v svoih neusmiljenih rokah. Kaj bi se v drugih razmerah ne dalо napraviti iz našega naroda, ki je živeč v najtužnejših gospodarskih in duševnih razmerah dal kulti toliko velikih talentov, ki v najtežjih razmerah še kolikor toliko drži nad vodo meščanske obrti ter glavno podlago svojega življenja, kmetijo.

Zdaj je tudi kmetu postal preveč. Ceļe vasi postajajo prazne. Amerika, Vestfalsko, Gorenje Štajersko, slavonske, rumunske šume požirajo grozne množine naših čvrstih kmetskih ljudi. Če pojde tako dalje, domovina ne bo mogla več svojcev preživeti. Po slovenskem Štajerju, v nekdaj dobrih živinorejnih hribih, se glasi tožba, da se število goveje živine krči in da morajo ljudje na tuje po zasušku. Mladina slov. kmetije že komaj čaka, da zapusti kraje, v katerih le repa planta. To tudi starejšim možem lase ježi.

Volitve so, ven na plan stopa v prvi vrsti naš kmet. Vre mej njim. To, kar po vsem Slovenskem vidimo, ni umetno napravljena razdraženost, to so pojavi ljudske nevolje. Duhovnike, svoje jerobe, mečeo kmetje iz svojih zborovališč. Nečemo vas več slušati, odgovarjajo jim z vso srditostjo. Tudi leto 1848 ni videlo na Slovenskem mej kmeti tako velike razburjenosti. Kar je še boljši kmet, kogar še revščina ni popolnoma potlačila k tlom, vabi svoje rojake za odločen odpor proti farovžem. Ti možje niso časopisov brali, katere so naši duhovniki raz leco prokljniali, ali le redko kdo istih, in vendar ustajajo in ves svoj srd obračajo proti farovžem. —

Ni mogoče najboljši agitaciji, da v vsako vas pride, ni mogoče misliti, da je agitacija zbudila tega našega kmeta. Ne! On hoče verige zdrobiti, ki so ga doslej gospodarsko in duševno vkljenjenega držale, in on ne vpraša, kam gre pot bodočnosti; ven hoče iz jerobstva, ki ga le z nebesi tolaži, mu v njih obeta polno mizo, samo pa v toliko — toliko sto slučajev razuzdano pije, jē — in še kaj drugega počenja. Naš dolenski kmet naprimer vidi, kako naša duhovščina menihe, tuje menihe v deželo vlači, da še ti oglodajo ubogo kost slov. kmeta; vsi naši kmetje vidijo, da jih ti duhovniki po svojih takozvanih gospodarskih društvin v posojilnicah v še večje dolgove zapeljujejo, v še večjo revo. Iz teh neusmiljenih rok hoče kmet ven in zato to vrenje po Dolenjskem.

Domoljubje, tako je prav, tako bo prav za vse! Kmet mora postati vsem svoj, potem šele moremo Slovencov govoriti, da hočemo živeti. Le če je naš kmetovalec na tej poti, potem šele se začne pri nas drugo gospodarstvo, drugo duševno življenje. Prešpali smo Slovenci in skoraj vsi Avstrijci veliko dobo liberalizma, dobo osvobojenja od srednjeveških spon. Še le zdaj ima naše gibanje zdravo misel. Lačen, izstradan narod, čigar tretjina bo nemara v 10. letih v premogokopih tujine, — ne reši svoje narodnosti. Morala je gospodarska reva potikati na vrata našega kmetovalca, da se je zbuđil. S tistim nesrečnim „spravljanjem“ s klerikalizmom smo izgubili 20 let v našem razvoju. Če bi slov. meščanstvo ne bilo nikdar sprave s klerikalci delalo, bi danes bili dosti na boljšem, danes bi bili že prebili najhujše boje s farovžem. Zdaj menda boste pomnili, kaj je prijateljstvo s farovžem!

Veliko organično gibanje je nastalo zoper farovž. Vsaki dan lahko vidimo, kako raste. Kmetovalci hočejo sami doseči, kar jih njihov največji prijatelj uči: „Vsako stremljenje kmetovalcev, da se znebijo duševnega jerobstva duhovščine, jim daje pogum, in duševno ter gmotno se bodo pospeli više.“ To je zadržaj tega krasnega gibanja mej našimi kmeti.

Duhovniki čutijo, da jim za gozdico gre. Družega ne vedo početi, da to, proti

njihovemu jerobstvu trdno nastopajoče kmetsko gibanje uduše, in da s svojimi žalostnimi kandidati zmagajo, kakor da še nezavedne kmete za volilne listke goljufajo, da jim jih izsiljujejo z vsemi grožnjami, ki jih ima kolneč katoliški duhovnik na razpolaganje. — Ne bom ti poslednje popotnice prinesel, „šmirnico“ boš dobil, ne bom te pokopati pustil na blagoslovjeno zemljo! — To je zverinsko. Ali drugih sredstev nimajo, pri kraju so s svojim kreditom med ljudstvom. „Dokler imamo mi duhovniki še hudiča v rokah, dotelej nam ne pride nobena sila do živega“, je izjavil nekoč duhovnik na Dolenjskem in se pri tem satansko grdo nasmejal. To izvajajo zdaj praktično malone vse, ki nosijo talar. Kakor divjaki hodijo od vasi do vasi. To kmetovalčev ustajenje hočejo zatreći, in vsako sredstvo jim je dobro tem bolj, ker so po večini tudi še precej neomikani.

Ali hočete vi v tem boju meščani roke križem držati, prepuščati le posameznim, ki pod težo agitacijskega dela komaj par ur spe, vso agitacijo? Vsi naši meščani živite od kmeta! S kmetom greš tudi ti meščan v premogokope tujine! Njegovo gospodarstvo je tvoje; s kmetom živiš, s kmetom tudi padeš.

* * *

S Skaručne, dne 5. decembra.

Dne 3. t. m. smo imeli v svoji sredi g. Jelenca. Zbral se je lepo število volilcev, če prav je naš penzionirani Lilek iz farovža proti udeležbi agitiral. Vsi smo z zanimanjem sledili spremnemu govoru g. kandidata. G. kandidat je posebno kmetska vprašanja v pretres vzel in na vprašanje nekega volilca prav korenito odgovoril tako, da smo bili po vsem zadovoljni. Povedal je volilcem, da so pristaši narodno napredne stranke ravno tako dobri, če ne boljši kristjani kot klerikalci. Ovrgel je popolnoma trditev naših duhovnih gospodov, da smo brezverci. Poznalo se je vsem na obrazih, da so bili s shodom prav zadovoljni. Kandidatura Jelenca in Pirca je bila navdušeno in seglasno sprejeta. Po oficijalnem delu smo se še malo pogovorili in zvedeli od našočih marsikaj zanimivega. Najbolj se ljudje pritoževali čez vodiška duhovna. Kaplan Pavlus je zmirom na lov za glasovnicami. Še po noči ljudem ne da miru. Najraje vidi, da so ženice same doma, potem gre vse gladko; moški pa so že bolj trdoglavci. Šušteršič mu je obljubil nove templiance za agitacijo. V nedeljo je bahato zatrjeval, da so samo škoje in duhovniki poklicani učiti ljudi. No, mi občašujemo tiste, ki so izročeni vaši šoli. Sami so bolj olikani, če so prav kmetje, kakor ste vi. Repenjski volilci so nam s studom pravili, da ste jim prav posebno na srce polagali, da naj g. nadučitelja v r... brene vsek, kamor bi se upal pokazati. Sram vas bilo! Kako je udrihal po „nekem“ umazanem, grdem i. t. d. listu in posebno po tistih, ki ga bero, presegla že vse meje dostojočnosti. G. Vilko! Kje ste pobrali laž, da je nekdo narodno napredne stranke pri nekem shodu na Dolenjskem rekel, da bo naša stranka na Dunaj spraviti take poslane, da bodo vero odpravili? Govor dr. Tavčarja v Krškem vam je znan, saj ste brali dotično št. „Naroda“, zakaj potem lažete? Zakaj pri agitaciji lažete, da smete imeti samo par ur v šoli krščanski nauk in če bo g. Jelenec izvoljen, zgubite pa še te? Ljudje dobro vedo, da vam je še teh par ur preveč. Novo pečeni svetnik in župnik Žužek je še hujši. On strašno vihta farovško gajžlo nad ubogo gmajno. „Liberalci so hujši kot hudiči. Boga bi radi ne le iz šol, z nebes bi ga radi vrgli“. Uboge ženice so se kar križale in boječe ozirale, če ne stoji kakšen liberalec blizu. Kdor se ne pokori njegovi gajžli, je slepar. Kadarski govorovi o sleparjih je grozno razkačen, menda zato, ker je „Gosp. zvez“ tudi njega osleparila s slavno Žlindro. Na „befel“ našega svetnika tudi pri nas ne sme noben k izpraševanju brez glasovnice. Zasluge katoliške stranke za kmetijstvo so nedosegljive, tega pa ne pove, da je besedo požrl, rekši, da odloži čast predsednika pri kmet. podružnici, ker res ni zato, a ostal je na ukaz dr. Žlindre še nadalje predsednik samo zato, da bi prav nič ne delal, ali prav za prav delal na to, da podružnica zaspri. Lep predsednik tak. Mislim, da mu ga ni jednatega na celiem svetu, da bi družbeni predsednik lastno društvo skušal razbiti. Skaruškemu penzionistu pa povemo na

oho, da je skaruška soseska vsa naprednega mišljenja in so može na shodu izrazili željo, naj bi farovški stric (?) posnel mal ribniške kaplane, ki k naprednjakom ne hodijo po biro. Rekli ste sicer, da ne boste agitirali, pa ste se zbal menda ukora No. 2. Govorili bomo še, ker se ne bojimo vaših gajžel!

V Skaručni, 7. decembra.

Ministrska kriza na Bolgarskem.

Bolgarsko ministrstvo, ki ni bilo ljubo knezu Ferdinandu ter je bilo med seboj nesložno, je odstopilo. Brezbarveni Ivančev je bil le po imenu vodja kabinet, česar duša je bil Radoslavov. Kabinetu se je očitalo, da je zapleten v umazane korupcijske afere, ter da se pri delih v luki Varna in pri nakupovanji železniških vagonov ni stopalo docela pošteno. Končno sta prišla še Radoslavov in vojni minister Paprikov navskriž radi kmetskih uporov. Sobranje ne dela vlast nobenih težav, zato se bode ministrstvo bržas rekonstruiralo. Nadejati se je, da se poravna kriza brez vpliva na razmere na Balkanu.

Ponemčevanje Poljakov.

Pruska vlada zatira z najbrutalnejšimi, najbrezvestnejšimi sredstvi poljski narod v pruskih pokrajinh. Otroci se ne smejo niti doma učiti poljskega jezika in tudi moliti jim je prepovedano v materniščini. Vse kar je sredstev na razpolago brezobzirni pruski vlad, vse porabi, samo da ponemči Poljake. Toda vse zmanj. Narodne zavesti Poljakov ne zatre niti sila niti denar še precej časa. Dvomiti ni, da se končno vendarle dovrši popolna germanizacija, kajti tudi največji odpor se nazadnje zlomi. Danes pa pruska vlada nima celih vspehov. Da se opraviči pred svetom, ki surovega zatiranja Poljakov ne more odobravati, je prinesla ministrska »Berliner Correspondenz« in po tej »Norddeut. Allgem. Ztg.« kar celo serijo člankov, ki naj dokažejo velikansko nevarnost poljskega naroda za Prusijo in vso Nemčijo. Vlada obljudila, da bo postopala v bodoče še strožje, kajti bo ji je »vsiljen«. Morala nemške vlade mora stati pač sila nizko, ako smatra narodno obrambo Poljakov, ki se ne dajo kar izlahka ponemčiti, za — vsiljen boj!

Vojna v južni Afriki.

Iz Rima poročajo, da je dejal stotnik Ricchiardi, ki se je vrnil iz Južne Afrike, da je položaj Angležev v Južni Afriki jako resen ter da je možno, da se bodo Holandci že prihodnje dni dvignili proti Angležem. Iz Grahamstowna v Kaplandiji poročajo, da so vse brzjavne zveze z mestom potrgane, vsled česar vlada velika razburjenost. Višji sodnik republike Oranje, Melius Devillier, brat visokočislanskega višjega sodnika v Kaplandiji je izdal poziv na vse duhovnike holandske reformirane cerkve, naj delajo na to, da se brezupna in brezkoristna vojna konča. »Morning Post« poroča iz Johannesburga, da je tamošnji vojaški guverner na nekem banketu povedal, da bodo vse v Johannesburg povrnivše se meščane vojaško izvezbali in oborožili. Na ta način bi se dobilo 20.000 mož, ki bi podpirali angleško vladu. — Boji so se vršili zadnje dni pri Smithfieldu med Dewetom in Knoxon, pri Utrechtu, pri Heidelbergu, Lorbergu in pri Border-Sidingu. Povsod so se Buri končno umaknili.

Slavlje stoletnice Prešernovega rojstva.

(Dalje.)

Sarajevo: O stoletnici največjega slovenskega pesnika slaveči njegov spomin, slavimo moč slovenskega naroda. Slava Prešernu! Živelja Slovenija! Kličejmo zbrani: Slovenci, Hrvatje in Čehi.

Sarajevo: Slava velikemu pjesniku Prešernu. — Josip Milaković.

Sarajevo: Slava pjesniku! Slava i nejno duši naroda, koja se glasila na njegove strune. — Silvije Strahimir, Kranjčević.

Smichov: Slavime s Vami pamätku velkého poety, katerý vzkříšil slovenskou literaturu, a dal zaklad budoucnost naroda Vašeho. — Prof. Chodounský.

Trst:

Duh Prešernov naj budi:

Duh Prešernov naj živi!

Trst:

Iz vseh delov Slovenije zbrane
Prešernove častilke smo vdane.
Med zbranimi je vsaka sklenila,
Da ne potuji nobena je sila.
Pesnikov duh živi med nami
Slava Prešernu! Kličemo z vami
Gojenke zavoda sv. Nikolaja.

Trst: V duhu z vami na Prešernovi slavnosti, kličemo od obal sinje Adrije: Slava njegovemu spominu! — Tržaška mladež.

Trst: Slava Prešernovemu spominu, kliče od obal Adrije ter se veseli v duhu z vami — Tržaško podporno in bralno društvo.

Trst: V duhu združeni z vami kličemo: Dolgo Prešernov spomin naj živi! — Slovensko dijaštvu. (Konec prih.)

Pozor!

Pazite na legitimacije, da vam jih duhovniki in drugi klerikalni agitatorji ne pouzljajo.

Pazite na glasovnice, da vam jih nasprotniki ne popišejo.

Poučujte ljudstvo, naj klerikalcem ne da glasovnic in legitimacij v roke.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. decembra.

Nemci in državnozborske volitve. Sinoči je imel „Deutscher Verein“ v Ljubljani zborovanje, na katerem se je z večino glasov sklenilo, da se Nemci v četrti in v peti kuriji ne udeleže volitev, pač pa prepričajo vodstvu, da v kakem okraju v kmetskih občinah eventualno priporoči somišljenikom udeležbo pri volitvah. Odločbo glede udeležbe v mestih je zborovanje prepustilo vodstvu stranke s pripomočkom, da za Ljubljano skliče shod volilcev.

Poštenjaki pri „Gospodarski zvezi“ nadaljujejo. Lepa družba je zbrana pri „Gospodarski zvezi“. Ni ga skoro dneva, da bi se ne izvedelo kaj novega o njenih manipulacijah. Te dni smo dobili pismo, ki kaže, da je od države subvencijskogleda. Tudi v nepošteni konkurenčni izurjeni, da torej nič ne zaostaja za „prejšnjo“ Šusteršičevu „Gospodarsko zvezi“, ki je z žlindro goljufala. To značilno pismo se glasi:

„Gospodarska zveza“ je pisala mlekarski zadruži v Ratečah naslednje pismo: „V Ljubljani 9. novembra 1900.

Slavna mlekarska zadruža

v Ratečah.

Obžalujemo, da ste naročili mesto Alfa-Separatorja Westphalijo, ker pred vsemi posnemali stroji imajo dosedaj prednost stroji iz Alfa-Sep tovarne. Naša dolžnost je mlekarnam priporočati iste centrifuge, ki največjo korist zadruži dočasno in tu je v prvi vrsti večji dohodek vpoštevati in potem še le večji popust, katerega Separator jako nizkega dovoli, proti temu pa radi concurrence druge tovarne izdatno večjega. Ako Separator le 0,1% več tolše v posnetem mleku pusti, znaša škoda v enem letu pri 100 kg mleka že 49.69 gld. Morebiti bodo tudi že v kratkem druge tovarne tako stroje izdelovali, ki bodo mogle v izvrstem delu z Alfa-Sep. concurirati, kar je vse pričakovati od moderne mlekarske tehnike. So drugi stroji tudi dobri samo prednost imajo Alfa-Separatorji, ki dobesedno prvo darilo in druge tovarne le druge in tretje. Prosim, preberite priloženo navodilo, kaka razlika je pri raznih centrifugah.

„Gospodarska zveza“ v Ljubljani.
Jeglič.

Z zadružnim pozdravom

A Bergant.

Izvedeli smo, da je to pismo mlekarsko zadružu v Ratečah zelo vznemirilo, in da bi nam bila ista stroje skoraj vrnila. Morali smo poslati necega gospoda v Rateče, da je ljudi prepričali, da so naši stroji izborni. Vprašal sem potem g. Berganta, ki je go reno pismo pisal, če pozna naše stroje in če je že videl, kako delajo. A tisti gosp. Bergant, ki je naše stroje v pismu slike kot slab, je izrecno priznal, da naši strojev ne pozna. Ko sem bil preenkrat pri „Gosp. zvezi“ mi je rekel gosp. Jeglič, da dela „Gospodarska zveza“ z Alfa-tovarno kupčije na ta način,

da predloži svojim odjemalcem originalne fakture, dobljene procente pa pridrži zase. Zato so torej naši stroji za „Gosp. zvezo“ manj vredni! Gosp. Bergant nam je tudi pri nekaterih kmetovalcih posebno onemogočil napeljane kupčije, in to z različnimi neresnicami. Ako gosp. pri „Gosp. zvezi“ ne menjajo s svojo nepošteno konkurenco, morali bomo proti njim poklicati na pomoč c. kr. drž. pravdništvo. — (Auton Tomš, direktor „Westphalia“-tovarne, na Dunaju XIII/7.)

Tako se glasi to pismo, ki smo je prejeli. V tem pismu se „Gosp. zvezi“ očita nepoštena konkurenca, a prepričani smo, da bodo poštenjaki pri „Gospodarski zvezi“ ravno tako molče pobasali, kakor so pobasali očitanje glede žlindre. V tem pismu je pa še nekaj drugrega, kar je vredno pozornosti. To je klasično priznanje škofovega brata g. Jegliča, kako „Gospodarska zveza“ prodaja stroje za mlekarnice. Gosp. Jeglič je rekel, da se odjemalcem predloži izvirne fakture, izpostavljeni popust pa pobaše „Gospodarska zveza“ v svojo malho. To so prav lepe manj pulacije, zlasti pri društvu, ki vživa državno podporo. Alfa-tovarna dovoljuje popusta 10 do 25%. Ker velja popolna uredba kake mlekarnje približno 4000 K, ima „Gosp. zveza“ pri popustu 25% kar 1000 K dobička. Kje ga imate v celi deželi trgovca ali obrtnika, ki bi delal s takim dobičkom? Ako bi dotedeni kmetje naročili stroje direktno pri tovarni, bi popust sami dobili in bi lepe novce prihranili. Mesto da bi „Gosp. zvezi“ kmetu pomagala, da dobti stroje kar najceneje, mu vzame še tisti popust, ki bi ga kmetje dobili, če bi direktno v tovarni kupili. Če je tako počenjanje „Gospodarske zveze“ kaznjivo, tega ne moremo določno reči, konstatujemo pa, da je več juristov, ki pravijo, da je tako manipuliranje, kakor je po izreku škofovega brata pri „Gosp. zvezi“ vpeljano, na vladna goljufija.

Kandidat Jelenc in volilci. Včeraj je kandidat napredne narodne stranke g. Luka Jelenc objavil v našem listu izjavo, v kateri pravi: Prav mnogobrojnim povabilom od vseh strani naše domovine, da bi priredil volilne shode, ker me žele volilci osebno spoznati, se mi ni bito mogoče odzvati zaradi razsežnosti svojega volilnega okraja. Tudi se dado večji shodi prirediti le ob nedeljah. Storil sem, kar mi je bilo mogoče: priredil sem 17 večjih in manjših shodov in zaupnih pogovorov. Vsem častitim volilcem, ki jim nisem mogel ustreziti, se posebno priporočam in prosim, da mi oproste. — 17 shodov! To je lepo število, ki se še pomnoži teh dneh. Kdor pravčno sodi, mora pripoznavati, da je gospod Jelenc vse storil, da ga volilci spoznajo. Pomisliti je, da je g. Jelenc ubog učitelj, ki mora ves teden v šoli naporno delati, v tem, ko je dr. Šusteršič bogat advokat, ki lahko zapusti svojo pisarno kadar hoče. Šusteršič bi lahko obiskal vsako občino na Kranjskem, ko bi bil hotel, toda njemu se to ni zdelo vredno. Priredil je pač nekaj shodov, v Mirni pač je moral celo bežati kakor zajec, ali v primeri s tem, kar je storil Jelenc, se lahko reče, da se je bore malo potrudil.

Kamnik proti Šusteršiču. Iz Kamnika se nam piše: Huda jim prede! Krog tukajšnje c. kr. praharne valj se je te dni debel oblak, naš dekan, ki je poskušal zapovedništvo ces. kr. praharne pridobiti, da vzame delavcem še to malo kar ima, to je svobodo, voliti po svojem prepričanju. Toda delavci si te svobode ne dajo vzeti in bodo glasovali po svojem prepričanju ali za Jelenca ali za Kopača. Šusteršič pa v Kamniku sploh ne bomo volili. Predobro vemo, kako je poskusil mestjane za jedenkratno zastopanje pri sodišču, kar za 264 kron odredi, katero sveto pa mu je sodišče skoro na polovico znižalo. To bodi v dokaz, kakšen dobrtnik je ta mož kmetu.

„Narod“ na leci. Iz Ribnici se nam piše: Kotika čast! Našega kaplana je članek „Po ribniškem shodu“ tako neprisjetno dirnil, da se mu je nekoliko kapljic žolča razliilo. Da pa ne bi kar ocito na leci ježe kazal, zaletel se je k sv. Liguoriju ter „v večjo čast božjo!“ tam na sestem kraju govoril to, cesar v „Narodu“ sploh ni bil, torej resnico pačil. Gospod kaplan! Ako ste že dopis izrezali in na leco prinesli, zakaj niste bili toliko možati, da bi ga bili tudi brali? Ste se li ljudi

bali ali resnice? Govori se sploh, da berete raz leco časopise radi tega, ker nimate časa „pridig“ študirati. Kdo bi sicer tudi agitiral ter pozno v noč po vseh stikal. Ljudstvo smatra toraj tudi pastirske liste za časopise, morda ker jih je preveč. Da ste usiljivi kot konjska muha, to je resnica, in to tudi Vi sami veste, torej ni potreba, da bi Vas to jeziklo. Da ste pa tujuemu imetu nevarni, tega ni trdil „Narod“, niti ne „da niste pošteni“. Kar Vi sami trdite, to seve Vam moram verovati, saj ste raz leco govorili, ko ste rekli, da naj ljudje na Vas pazijo, ko jih posečate, da jim ne zmanka kak bankovec, ste gotovo mislili na glasovnice — ali na svetinjo za zasluga v boju, katero pa še dobite, ako boste hrabri.

Strup prodajajo! Z Bledu se nam piše: Pretečeni mesec je neki posestnik naznani politični oblasti, da v konsumnem društvu na Bledu, ki se sleparško imenuje kmetijska zadružna, prodajajo kmetom sam petjet za vino, in sicer tako slab petjet, da je isti še zdravju škodljiv. Na to pritožbo je glavarstvo odredilo, da se je vzel probo od vseh vrste vina, katerega imajo v tej zadregi štiri sorte, in je pustilo to tekočino uradno preiskati. Zdaj pa čujte, ljudje božji, kaj je uradna preiskava dokazala. Uradna preiskava je dokazala, da nobeno vinonin narančno, in da so tri sorte tega vina popolnoma škodljive zdravju, da je to „gift“, ki se je kmetom prodajal za drag denar kot pristna vinska kapljica. Tako podpira ta krščansko-katoliška duhovniška stranka naš kmene, da nas bo s svojo smradijivo pijačo še „zagiftala“. Kje si, dr. Žlindra, kje je tvoj sv. Duh, da bi izboljšal ta „gift“, ki se toči v blejski duhovniški štacuni. In vi kmetski rojaki v vinorodnih krajih na Vipavskem in Dolenjskem, ali vidite, kako vám dr. Šusteršič, vrhovni po glavar katoliške organizacije spravlja vaš vinski pridek ob dobro ime in kako tlači ceno poštenemu vinu? Uničiti nas hoče. Zato pa stojimo kakor jeden mož zoper te konsumarje in glasujmo 12. decembra vsi za Luko Jelenc.

Gorenjski kmet.

Znamenita služba. Oskrbnik („majer“) dekana Etjavca v Vipavi, Potrata, bivši hudi liberalci, kateri je le nekaj malega časa v tej službi, je raznasał mej naše mirne ljudi lažnjivega in obrekovalnega „Domoljuba“ in tako sejal preprič. Te dni zvečer pa jo je skupil gorko. Sredi vasi se je sprij z nekim narodno-naprednim mladincem, kateri mu je povedal, kar mu je šlo. Nabralo se je v hipu mnogo ljudstva, ki je prišlo gledati in poslušati. Le hladnokrvnosti in luni se ima zahvaliti, da je odnesel zdrava pleča. Mej preprirom pa je Potrata vedno prodajal dekanovo oskrbnikstvo za „dopler“ vina. Sedaj ve lahko dekan, kako ima vdanega oskrbnika, in kako se ljudje pulijo za njegovo oskrbnikstvo. „Domoljubov“ pa gospod dekan pošljete vse premalo na Slap; trebalo bi, da jih pripeljete z vozom, pa še boste povsod „ta kratko vlekli!“ Na svetinja na dan volitve!

Tavčar zna moliti bolj kakor škof. Klerikalni agitator (kaplan): Kaj tacega poslanca bodete volili, ki z dr. Tavčarem drži, kateri nima nič vere; volite raji pametne poslance, ki Vam jih mi priporočamo. Kmet liberalci: Kaj pamet! pamet! Dr. Tavčar zna bolj moliti, kakor vsak škof. In zginil je skušnjavec kakor bi ga kafra vzela.

Ne boš, Jaka. Iz Velikih Lašč se nam piše: Naš tako znani farovški Jaka agitira v dosedaj mirnih Laščah in nagonvarja kmene, naj volijo klerikalno. Pri nem, tu povsod poznatem poštenjaku pa jo je slabo skupil. Prišel je v noči k omenjenemu kmetu vprašati ga: „Katerega bodete volili, gospoda ali kmeta?“ Kmet se oglaši: „Katerega bodem hotel.“ Jaka pravi po nekolikem molčanju: „Gospoda volite ne kmeta; gospoda, ki kjaj razume, ne kmeta, ki nič ne zastopi pri tacih ljudeh, kakor so na Dunaju“. „Več zastopi kakor Gospod“, se oglaši kmet Sin kmetrov, ki je ves ta govor slišal, je rekel: „Tak, ki jerhaste blače nosi, zastopi o kmetskih rečeh več kakor vse Gospode“. Ko je videl maziljenec, da nič ne opravi pri kmetu, jo je popihal z dolgim nosom proti farovški palaci, ne zmeneč se, da bi voščil lahko noč, kakor se spodobi vsemu, posebno pa še duhovnemu pastirju.

Opozorjam gospoda kaplana, naj se preveč ne trudi po Laščah, ker je vse zastonj. Tukaj pri nas mislimo napredno narodno in nečemo nič slišati o klerikalcih.

Zavedni Laščan iz Šcite.

V selki dolini pričakujejo ljudje vsak čas, kdaj se pripelje na Elijevem vozu pobratim znanega goriškega žida, tisti po-božni dr. Šusteršič, iz katerega govori sv. Duh. Toda ni ga in ga menda tudi ne bo. Morda se boji, da bi volilci, ki bi se z njim seznanili, tudi spozaali, kako grdo so jih duhovniki farbali, ko so slavili in v deveta nebesa kovali dr. Žlindro. Pripovedovali so, da gre dr. Šusteršič vsak mesec k spovedi in k obhajilu, da je upisan v „Marijino družbo“, in da kot advokat kmetom vse zastonj dela. Nekaterniki pa trde zopet, da dr. Šusteršič že veliko let ni bil pri spovedi, ne pri sv. obhajilu. Kje je torej resnica? Skoro bi rekli, da nas duhovniki „farbajo“. Volili pri nas ne bomo Šusteršiča. Tudi klerikalcev bo malo ujel. Saj nam je pravil imovit posestnik, ki je bil odločen klerikal, ki pa s svojo glavo misli, da je dr. Šusteršiča od katoliškega shoda sit, ker tako hinavsko še nikdar ni slišal govoriti nobenega človeka, kakor tega dr. Šusteršiča.

V Trebnjem je Nagode oznanil v nedeljo običajno spraševanje za velikonočno spoved in sv. obhajilo za sedaj pred volilnimi, dočim se je vršilo to izpraševanje doslej šele v postu. Mesto da bi ljudi res pripravljali za velikonočno spoved in sv. obhajilo, agitira pri tem na vse možne načine za Povšeta, mejo drugim tudi s tem, da pripoveduje ljudem, da, če bodo izvoljen Zupančič, pojde na Dunaj dr. Slanc. Kaplan v Dobučah pa je po volilnem shodu v Trebnjem pretepel krvavo otroke tistih kmečkih mož, ki so se upali brez njegovega dovoljenja na volilni shod v Trebnjem.

Iz Teharij se nam piše: „Roma locuta est.“ — Vi gospod urednik, bi rekli: „Kapa kosmata, ta pa ta.“ Zdaj pa imajo Vaši Notranjci hudiča, ki jih je razkrinkal 3. t. m. na shodu v Trnovem kot sovražnike ljudstva na vseh poljih — razun na farškem, velem v vseh veleumov dr. Jože Marija Kržišnik, bivši naš kaplan, katerega je hvala Bogu odnesla sapa tja kamor spada. Ali ste jo slišali, da so voditelji liberalcev na Kranjskem — ojo — Nemci Škoda, da ta dohtar, ki je študiral celo četrto poletja ni povedal, če so bili njegovi voditelji takrat, ko je bil še sam tudi liberalci. tudi kranjski ali pa Štorovski Nemci in nemškutarji, med katere je hodil tarokrat in šnopsat, dokler je osrečeval s svojim nad vse nadežnim kaplanovanjem nas teharske pare. Gospod urednik, dajte opozoriti notranjske liberalce, da zležejo vse pod kožuh pred tem dohtarjem, ki zna v tako vznešenih besedah navduševati ljudstvo, da mu niti povedati ni treba, kaj hoče reči (ali pa še morda nima dovolj kranjsko farške koraje), ker ga ljudstvo tudi tako razume in mu navdušeno — ali morda le pridušeno — pritrja in plaska. Šele sedaj vemo, kaka britka izguba nas je zadela, da nas je zapustil ta klerikalni petelin, ki je prav po kranjsko-klerikalnem receptu netil preprič po malem tudi pri nas na Stajerskem, in ki poganja sedaj bujne cvetke. Žal nam je le, da mi Štajerski liberalci nismo tako prosvetljeni, da bi bili zamogli zapopasti vse klobasanje, kolikor nam jih je makvasil na svojih pogostih in klavnih shodih ta prikriti klerikalni junak. Smo pač zabitne butice, najmanj še za 100 let nazaj pod Kranjcem, — ali pa še, morebiti le malo trmasti in nepristopni za neslanosti vsega kaplančka. Bog va. — Zatorej ljudi kranjski liberalci pozor pred Jože Marijo Kržišnikom, katerega so pustili ljubljanski škof na njegova stara leta izučiti za dohtarja, namenivši mu na Kranjskem uspenejše in hvaležnejše pastirovanje, delati zdražbo na Notranjskem in si tako zasluziti profesorsko stolico na bodočih škofovih zavodih. Teharski liberalci.

Škofov misijon. Ker je deželna vlada radi kužnih bolezni misijon na Vrhniku propovedala, čutil je škof potrebo to prepoved kolikor mogoče preprečiti, in sv. mision en miniatur osebno izvršiti. Povod mu je bil sprejem v „Marijino društvo“, (če ni imel še kaj družega na srcu?) Devic je bilo baje 185 zglašenih, toda dve sta moralni radi pohabljenih deviških vencev odstopiti, sedemnajst jih je pa prostovoljno odstopilo, ker so menda čutile, da ni vse tako

kakor bi moral biti. Prišel je že v soboto popoldne na Vrhniko (als Žitnik-Netopir) ter je imel v nedeljo dve propovedi, kateri sta bili zelo obsežni, a tako plitvi, da je neka pobožna žena izrekla sodbo: „Ta pa ne zna pridigovati, dokler ga nisem videla in slišala, sem še nekaj nanj držala, sedaj pa prav nič več“. Naj le hodi škof okolo in veže otroke, tako bo prišel najprej ob tisto malo ugleda, kojega vsaj še pri tercijalkah uživa.

— Iz Osilnice se nam piše: Tu se govori, da bode tukajšnji župan, gosp. Jos Ožura, radi pomanjkanja uradnikov fungiral kot volilni komisar pri volitvah. Ako se ta vest uresniči, upamo, da bode isti kot poštenjak popolnoma nepristransko postopal, in z nepristranskim uglednega moža in župana vrednim ravnanjem dokazal, da je res zeslužil zaupanje c. kr. vlade.

— Prenagljenošč škoduje, o tem se prepirča v kratkem kplan Rihar od D. M. v Polju. Zadnjič nam je ta smešni človek poslal popravek, v katerem je tajil, da je kdaj oblijubil gostilničarju p. d. Auerju pri D. M. v Pulju povrnitev vse škode, ako od pove socialnim demokratom za njih shod oblijubljene prostore. Konstatirali smo že, da je gostilničar to sam povedal, danes pa lahko povemo še več, da bo namreč kaplan Rihar dobil v kratkem gostilničarjevo tožbo. Gostilničar zahteva s tožbo, naj mu plača kaplan, kar mu je oblijubil. O tem ni dvoma, da bo zmagal, in tedaj bo sodno konstatirano, da je kaplan Rihar v nam poslanem popravku vedoma lagal, radi česar pa mož še vedno lahko postane kanonik ali vsaj knezoškofski svetovalec.

— Korajžavelja. Sinoči bi se bil moral na Glincah vršiti shod klerikalne stranke Ta shod se seveda nijavno razglasil. Toliko poguma nima dandanes noben klerikalec več. Prav na tistem so klerikalci vabili najzanesljivejše. Toda stvar se je vendar raznesla in ko so Vičani in Glinčani izvedeli, da prideva Šušteršič in Vencajz, so tudi vedeli, kaj store. A glej, dr. Šušteršič ni zastonj v zvezi s sv. Duhom. Njegov sv. Duh mu je povedal, da naj ne hodi na Glince, ker bo moral bežati z Vencajzom vred, bežati po blatni cesti tako, kakor če bi mu bila cela armada peklenčekov za petami. In dr. Šušteršič je poslušal svojega sv. Duba in je shod zvečer odpovedal. Storil je res pametno, zakaj sicer bi bil z Vencajzom moral teči da bi se bil kar prekopical.

— S potovanja. Piše se nam: Bil sem v soboto v Medvodah. Tam mi je pravil neki kmet v krčmi g. Rafaela Postišeka, da je župnik v tednu, ponoči, s svetilko v roki v največjem dežju in v temi, s spremstvom necega Kneza, hodil po hišah, popisavat glasovnike. — V Rojtah, sem dobil v krčmi, včetve, novoporočeni par. Gdč. Ogrinčeva, g. Danilo, g. Boleška in vsi ostali so bili prav pridni, ne izvzemši nadarjenega Pikola Rotarja, ki mnogo obeta. Gledališče je bilo dobro obiskano.

— Slovensko gledališče. Jutri, v soboto 8. t. m., bodeta dve predstavi v dejelničnem gledališču. Pri popoldanski ljudski predstavi, katera se prične točno ob polu 3. uri in se vrši izven abonamenta, igrala se bude zelo priljubljena čarobna igra s petjem „Sedem gavranov“ ali „Zakleti bratje“. V tej igri nastopi vse angažovano dramsko osobje. Ulogo Kvasimira igrata prvkrat gospod Jamnik. — Zvečer točno ob polu 8. uri poje se zodnjikrat v sezoni Verdijeva priljubljena opera „Trubadur“. Glavne uloge pojo Carneri, Radkiewicz, Olžewski, Noll in Vašček. — V torek, 11. t. m., igra se prvkrat v sezoni burka „Martin Smola“ ali „Kinematograf“.

— Slovensko gledališče. Ljubeznična igra, brez velikih pretenzij, ki je napravila poslušalcem v nemških gledališčih že sto in sto veselih uric, jo tudi pri nas prav lepo uspela. Šaloigra, Pri belem konjičku

je kaj soliden produkt muz iz tovarne Blumenthal & Kadelburg. Vse je v tej igri na svojem mestu, še celo dež in nevihta. Jako ugodno nas je presenetil dobr Mazije v prevod, dasi ni pisan v živem narečju. Lokalizovana bi bila igra bolje kam drugam, n. pr. na Vrbsko jezero, da se ne bi godilo le vse na Gorenjskem. Igralo se je čedno, dasi ni bilo „frott“ duha, ki mora prevevati igranje Kadelburgovih iger, da se zakrijejo vrvice, ki tako prozorno vežje vozeli. Memoriranje in učitelj slovenštine bi imeli pri včerajšnji predstavi lahko še mnogo posla. Tudi režija. S tem pa nočemo biti krivični gosp. Dobrovolnemu, ki je resen, vnet igralec, in je pokazal to najbolj s svojo ljubez nivo, neprisiljeno igro; vzroki so drugje, v občnih razmerah, ki so pa tako naravne, da bi bilo nenačrno, ko bi jih ne bilo. One so nam sigurni porok tistega prehodnega štadija slovenske drame, ki stoji malo pred vrhovnim razvitkom. Značilen tipus v tem prehodnem štadiju je tudi naš g. Verovšek, ki mu je stopiti le še zadnjo stopnjo do umetnika, ki bo prvi svoje vrste. Igralec kaže včasih momente, ki so neprekosljivi, ker jim je uspeh zasiguran v konkretni živiljenski naravnosti. Glavna moč Verovškova, dejali bi, temelji ravno v tem, da ne pozna abstraktnosti. V tem oziru bi priporočili tudi g. Deylu, ki je bil včeraj sicer dober študij; njegova mladostna maska je bila v tem oziru jako značilna. Tudi gospa Polakova, kako brhka oštirka, se je s preveliko degažiranjem preveč oddaljila od živega, vsakdanjega življenja. Da je to res, pokazala je, ko je zapela; takrat je pokazala, kakšna gostilničarka bi lahko bila, ko bi bila dobre volje. Ko se je ogrela gospa Polakova, ogrela se je tudi igra. Gdčno. Rückovo in g. Štefanca moramo v tem oziru le pohvaliti. Oba sta zajela iz samega živega življenja, da ju je bilo veselje gledati. Gosp. Štefana c. je moral biti bolan, ker je pretihko govoril in si ni hotel delati sile. Neprisiljenost pa je pri tem igralcu tista lastnost, ki jo pri njem najbolj cenimo. Prav ugodno nas je dirnil vodnik g. Jamnika. Miada zaročenca bila sta tudi prav svež, novoporočeni par. Gdč. Ogrinčeva, g. Danilo, g. Boleška in vsi ostali so bili prav pridni, ne izvzemši nadarjenega Pikola Rotarja, ki mnogo obeta. Gledališče je bilo dobro obiskano.

— Koncert „Glasbene Matice“. Opozorjam še enkrat občinstvo na koncert, ki ga priredi v spomin Prešernu „Glasbena Matica“ v nedeljo, dne 9. t. m. v veliki dvorani v „Narodnem domu“ z že naznanim vsporedom. Ker je dohodek namejen fondu za Prešernov spomenik, se je nadejati prav obile udeležbe. Začetek je ob 7. uri.

— Češko umetniško društvo v Pragi priredi jutri, 8. t. m. Prešernov večer, na katerem bude predaval o Prešernu in deklamiral njegove poezije g. R. Inemann, njegova gospa soproga pa bude pela Prešernove pesmi.

— Višji kurz russkega kružka se začne v ponedeljek. Opozorjajo se vsi učenci in vse učenke, da prineso seboj obo dela Blossfeldove gramatike. Tega višjega kurza se morejo vdeleževati vsi, ki so v ruskem jeziku vsaj nekoliko napredovali. Učna soba je v „Mestnem domu“, I. nadstropje.

— Slovenska zmaga. Iz Celovca se nam piše: Pri občinskih volitvah 4. t. m. v Hodisah, katero občino so nam nasproti pred tremi leti vzeli, smo zdaj sijajno zmagali. Boj je bil strašen. Od blizu 300 volilcev jih je samo 20 izčastalo, vsi drugi so prišli volit. Naše veselje je tako nepopisno kakor jeza sovražnikov.

— Učiteljska imenovanja. G. Engelbert Kavčič pri Sv. Križu, g. Anton Žibert na Ježici in g. Ivan Sonc v Preski so imenovani za nadučitelje istotam. Gsp. Ana Gerstenmayer v Št. Vidu pri Zatichini je imenovana za definitivno učiteljico istotam. Kompetenčnim potom so premeščeni g. Konrad Mali iz Zagorja v Zagorje Toplice, gsp. Franica Bayer v Knežak, g. Potokar iz Drage v Št. Lorenc in g. Fr. Grailand iz Mirne peči v Konstanjevico. V status kranjskih učiteljev sta bila uvrščena gg. Mihael Kosec in Jos. Tratar. V pokoj je šel g. Jos. Traven v Naklem.

— Za sadno drevesnico v Trnovem pri II. Bistrici je kmetijsko ministrstvo dovolilo 1000 K podpore in pod gotovimi

pogoji obljubilo za prihodnja štiri leta še toliko.

— Ob stoletnici Prešernovega rojstva je prinesel zagrebški „Obzor“ v dveh številkah podlistek o Prešernu in v Številki 277. še krasen uvodni članek.

— Višesodni predsednik Gleispach ogledal si je včeraj popoldne med drugim v spremstvu dežel. sodišča predsednika g. Levičnika in svojega tajnika, tudi novo justično palačo. — Opoludne je obiskal župana, a ker je bil ta odsoten, je grof Gleispach oddal v pisarni vizitnico.

— Koncert Ondriček. V soboto, dne 15. t. m., bo Ondriček koncertiral v Ljubljani.

— Porotne obravnave. Včeraj vršila se je pri tukajšnjem dežel. sodišču porotna obravnava proti 22 let staremu mesarskemu pomočniku Francetu Zupancu iz Duplice zaradi hudodelstva tativne in javne posilnosti ter zaradi prestopka vlačganja. Obširni obtožnici povzamemo sledče: Dne 5. avgusta ob polu 5 zjutraj šla je kajžarca in jermenarja žena Marjeta Dimnik iz Duplice s svojim možem in jermenarskim vajencem Škrabarjem v Kamnik k maši. Zaprla je sprednja hišna vrata z notranjim železnim zapahom, zadnja vrata pa s ključem. Ko se je ob 7. uri vrnila domov, bila so vrata odprta, v sobi pa je bilo vse premetano. Pogrešila je koj škatljico, v kateri sta bila shranjena dva zlata poročna prstana; potem je šla gledat v peč in zapazila, da je izginila v robec zavita gotovina 320 kron in pa hranična knjižica z vlogo 4472 kron. Tat je pri podstrešji deske odtrgal ter potem iz podstrešja prišel v spodnje prostore. Splošno se je sumilo, da je tativino izvršil Franc Zupanc, ki je bil brez posla doma in so mu bile razmere pri Dimnikovih dobro znane. Zupanc, ki je bil zaradi tativne večkrat kaznovan, izginil je isto jutro iz Duplice. Ukraden knjižico dobila je Dimnik že drugega dne iz Celovca po pošti nazaj. Dognalo se je, da je bil istodobno tudi Zupanc v Celovcu, od koder je poslal svojim znancem razglednice. Nakupil si je Zupanc potem raznih stvari ter se vozil v razne kraje, nemore pa dokazati, da bi bil imel v tem času kaj zasluga. Dne 14. avgusta prišel je Zupanc v Laverco pri Ljubljani obiskat svojo nekdanjo ljubico. Ker pa sta le-ta in njen gospodar g. Karol Lenčič že prej bila slišala, da Zupanca orožniki zasledujejo, rekel je g. Lenčič, ko je mislil Zupanc oditi, naj malo počaka. Obenem pa je poslal hlapca po orožnike v Škofeljo, drugima dvema hlapcem pa je naročil, naj Zupanca primeta, ako bi hotel oditi. Ko je Zupanc opazil, da ga stražijo, potegnil je revolver, pomeril na hlapca ter ju tako prisilil, da sta ga pustila oditi. G. Lenčič telefonično je o dogodku ljubljanski policiji, ki je potem Zupanca — kakor je našim čitateljem že znano — z velikim naporom na ljubljanskem gradu lovila in aretovala. Tudi na gradu grozil je Zupanc stražnikom z revolverjem, dokler ga ni konečno nadstražnik Pintar s sabljo udaril in poškodoval. Obtoženec, ki tudi sam priznava da se je v zadnjem času pred aretovanjem brez posla okoli potepal. Zasličanih je bilo 13 prič; zvedenca prof. Franke in Vesel pa sta potrdila, da je omenjene razglednice iz Celovca res pisal obtoženec. Zupanc bil je v smislu obtožbe krim spoznan ter obsojen na šest let težke ječe, poostrene z jednim postom mesečno.

— Božičnice. Kakor druga leta priredi ljublj. prost. gasilno društvo tudi letos svojo „Božičnico“ sv. Štefana dan zvečer v dvorani „Mestnega doma“, pri katerej bo svirala meščanska godba. Čisti donesek se bo porabil za podporni zaklad društva. — Istotako se bude priredila „Božičnica“ v obeh mestnih otroških vrtcih. —

— Tovarna sodovice ljublj. gostil. in krčmarske zadruge, prične delovati ob novem letu v svojih v Gradišču najetih lokalih. Delovala bo z motori. — Kakor čujemo, odločili so se tudi tržaški krčmarj in gostilničarji za ustanovitev take tovarne. —

— Metulj, v decembru vjet. Jeden naših sotrudnikov nam je poslal danes živega jezidaria (Vanessa Io), ujetega na dvorišču mestne hiše.

— Zdravstveno stanje v Ljubljani. Tedenski izraz o zdravstvenem stanju

mestne občine ljubljanske od 25. novembra do 1. decembra kaže, da je bilo novorjenje 24 (= 35 64 %), mrtvorjenje 5, umrlih 19 (= 28 21 %), mej njimi jih je umrlo za vratico 1, za jetiko 3, za vnetjem soplinskih organov 1, vsled mrtvoudu 1, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 12. Mej njimi so bili tuji 3 (= 15 8 %), iz zavodov 8 (= 42 1 %). Za infekciozni bolezni so oboleli, in sicer za skarlatico 3, za vratico 4 osebe.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 7. decembra. „Reichspost“ poroča, da so klerikalci v velepobožni Solnograški izgubili mandat pete kuриje, in da pride do ožje volitve mej nemškim nacionalcem in soc. demokratom.

Dunaj 7. decembra. Upravno sodišče je odbilo pritožbo obč. odborov v Lincu in v Inomostu zoper odredbi dotičnih odborov, s katerima se je razveljavil sklep, krstiti neke ulice v teh mestih po Bismarcku.

Dunaj 7. decembra. „Arb. Ztg.“ poroča, da pušice, s katerimi se je pobiral za Wolfa, še doslej niso plačane. Izdelovatelj teh pušic je tožil naročnika in pravdo dobil.

Praga 7. decembra. Izvrševalni odbor mladočeške stranke je danes ustavil svoj volilni oklic in ga obelodani jutri.

Krakov 7. decembra. „Czas“ pravi, da je pravosodni minister Spens zato odredil, naj se izpusti Daszyński, iz zapora, da zagotovi vladu podporo socialnih demokratov proti Čehom.

Hag 7. decembra. Krüger je došel sem in bil entuzijastično pozdravljen. Kraljica Vilhelmina ga sprejme danes popoldne.

London 7. decembra. Vlada zahaja od parlamenta novega kredita za vojno v Južni Afriki. Dovoljeni kredit je že ves porabilen.

Poslano.*

Odgovor gospodu J. Brajcu, kaplanu v Mokronogu.

Na Vaše poslano Vam nisem mislil odgovoriti, ker mene Vi z svojimi dopisi in „Slovenec“ ne moreta razčaliti. Odgovarjam Vam samo zaradi tega, ker ste v nedeljo tudi s prižnico indirektno napadali mene, in sicer na tak način, da bi se lahko poslužil § 488. kaz. zak.

Pa za sedaj naj Vam bode milostno prizanešeno, ker ste še mlad dušni pastir in ker Vas čaka še mnogo tacih prask, kakor ste jih doživel v St. Rupertu in v Trebnjem.

Vaše trditve v zadnjem „Slovencu“ si same nasprotujejo, tako da je vsakdo lahko razvidel, da silite z glavo skozi zid. Vaše priče, njih imena, prisego itd. — prosim Vas, gospod Brajec, pustite to v miru, saj dobro vemo, da vran vranu ne izklopje očes.

Pojdite k tistim veljavnim možem, ki so bili na shodu in tam boste izvedeli resnico. Vaše priče niso za mene merodajne, kajti slišati morata se oba zvona.

Zatorej enkrat za vedno, pišite kar koli hočete, Vi veste, kako Vas ljubi in spoštuje naša fara, in če pošljete še par sto gratis „Slovenca“ po naših krčmah, tega mišljena ne boste spremenili.

Za Vaše popise Vam dam prost, pišite kar hočete, samo toliko Vas svarim, da ne boste rabili prižnice za napade, ker ako to še enkrat storite, poprijel se boste brez pardona: kazenskega zakona.

Ako se čutite Kristusovega namestnika, potem pustite agitacijo, pustite počneče Svoje shode, porabite pridige za označjanje božje besede, pustite Zupančiča in mene v miru, potem boste imeli tudi Vi mir v fari, mi bomo zadovoljni z Vami in Vi z nami. Dokler pa tega ne boste, veljajo tudi Vam besede: Veliko je bilo poklicanih, pa malo izvoljenih.

Peter Strel,
posestnik v Mokronogu.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le tolke, kolikor določa zakon.

Darila.

Upravnosti našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gg. znanci
in prijatelji g. Bergmanna v Litiji mesto vence na
krsto preminule gospe Bergmanove 21 kron. —
Gg. deželni uradniki v Ljubljani 14 kron, kot
preostane za venec na krsto gospo Ane Vizjakove,
soproge dež. rač. revidenta g. Vinka Vizjaka.
— Gospa Franja Macak, soproga c. kr. nadinspek-
torja v p. v Trstu 6 kron mesto vence na krsto
gospe Uršule Hrovatin. — Skupaj 41 kron. —
Živeli!

Za Prešernov spomenik. G. Peter Grasselli
v Ljubljani 25 kron. — Družba pri Bončarju v
Ljubljani 8 kron. — Janko Skrbinec, nadučitelj v
Višnjigori v proslavo stoletnice z geslom: „Vre-
mena Kranjecem bodo se zjasnila“ 6 kron 60 vin.
— Gosp. Viktorija Juvančič v Postojini 40 kron,
nabranih ob stoletnici v veseli družbi v novem
hotelu „Ilirija“ v Ilir. Bistrici. — G. Fran Hmelj,
sv. Pavel pri Preboldu 10 kron, nabral v veseli
družbi na „Grablji“. — Rajheburški harambaša
in dva hajduka 4 krone slaveč stoletnico. — Gosp.
Karol Schener v Krškem 73 kron kot čisti done-
sek prirejene veselice ob stoletnici. — Prešernovi
čestilci, zbrani dne 1. decembra v gostilni gosp.
Škerjanca pojoč Prešernove pesmi 15 kron. —
Gosp. Josip Noll v Ljubljani 10 kron, režiserski
honorar od slavnostne predstave v korist fondu
za Prešernov spomenik dne 4. decembra. — Sku-
pjaj 191 kron 60 vin. — Živeli!

Za reveža Volca: Neimenovan 2 krone
40 vin. — Neimenovan 1 krona.

Listnica uredništva.

Razne gosp. dopisnike, ki nam z
veliko marljivostjo in točnostjo poročajo o volil-
nem gibanju, prosimo novič oproščenja, da nismo
vsega priobčili, kar so nam poslali. Primanjkuje
nam prostora tako, da moramo odlagati tudi
prav važne stvari. Ker imamo v prihodnjih dveh
tednih volitve na Kranjskem, v tem, ko bodo
volitve v drugih deželah šele pozneje, moramo
zlasti odlagati dopise iz drugih slovenskih
pokrajin. Ko bodo končane kranjske volitve, pora-
bimo poslanega materijala kolikor bo mogoče.

Narodno zdravilo. Tako se sme imenovati
bolesti utešuječe, mišice in žive krepujoče, kot
mazilo dobro znano „Mollo francosko žganje
in sol“, katero se splošno in uspešno uporablja pri
trganju po udih in pri drugih nasledkih prehla-
jenja. Cena steklenici **K 1-80.** Po poštnem povzetju
razpošilja to mazilo vsak dan lekarin A. MOLL,
c. in kr. dvorni zalogatelj na DUNAJI, Tuchlauben
9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov
preparat, zaznamovan z varstveno znamko in pod-
pisom.

Premočna čistila so škodljiva.
Zategadelj vporabljaj čistilno sredstvo, katero ne
moti postranski učinkov. To sredstvo ne predru-
gači prebavljanja, temveč ga obudi in krepi; imenuje se
dr. Rose balzam za želodec iz
lekarni B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja
v Pragi. Dobiva se tudi v vseh tukajšnjih lekar-
nah. Glej inserat! a II (4)

Gospodu Juliju Schaumannu, lekarnaru v Stockeranu.

Poslužujem se Vaše želodčne soli že več
let z najboljšim uspehom. Dobival se isto doslej
iz Lipskega, nameravam pa jo odslej dobivati
neposredno in Vas torej prosim, da mi takoj po-
šljete s poštnim povzetjem 12 škatljic.

Z velespostovanjem

Louis Niquet.

Berlin, Oranienstrasse 107.

Dobiva se pri **izdelovatelju, dežel-
nemu lekarnarju, Juliju Schaumannu
v Stockeranu**, dalje v vseh renomiranih le-
karnah tu in inozemstvu. Cena 75 kr. za škatljico,
najmanj se pošljati 2 škatljice. a (2517-1)

Kathreinerjev koledar za dame 1901. Znana
firma Kathreiner je doslej vsako leto v koledarjih
izdaja umetniško lično izdelano originalno sliko,
ki je vselej vzbudila pozornost in izmed katerih
je ta ali ona gotovo vsakomur še danes pri-
jetnem spominu. Tudi letos prinaša ta firma kaj
ljubko sinjeoko otroško glavico, kakor si je človek
ne more misliti milješ. Vrhutek podaja Kath-
reiner po pot svojim odjemalcem izredno ukusno
književno darilo za novo leto. Izšel je nameč z
naslovom „Kathreinerjev koledar za dame l. 1901.“
jako elegantno opremljen, licenč almanah, ki živo
spominja nekdaj tako priljubljeni duodez-izdaj
lirske pesmi. To delce, po pravici nazivano „ko-
ledar za dame“, obsegajo poleg popolnega koledarja
zanimive, literarno dragocene doneski, in sicer
ginljivo sliko iz življenja „Noč“, preprostolepo
pesmico „O mraku“, dalje humoristično „Sim-
patija“, šaljivo pesem „Lepotica s kmetov“ itd.
Naslovna slika „O mraku“, ki jo je izdelal
znani akademski slikar A. Trentin, tvori z več
jako originalnimi okraski na robeh tudi umet-
niško znamenit nakit tega koledarja za dame, ki
bodo izvestno dobro došlo darilce vsaki delavški
mizici in zlasti priročna knjižica za vsako gospo-
dinjo. Delce pa je tudi prijeten spomenik na
splošno priljubljeno Kathreiner-Kneippovo sladno
kavo. Prijatelje te kave lahko dobijo Kathreiner-
jev koledar za dame“ popolnoma zastonj pri vseh
trgovcih, dokler ne poide zaloga. Onim pa, ki se
ne rabijo te tako priporočene rodbinske kave, se
nudi prilika, da si kupijo nalašč urejen zavoj za
poškodno ter se tako uverijo o nje velikih pred-
nostih glede dobrega ukusa in nizke cene. Kaj
hitro se potem tudi pokaže, kako ugodno vpliva
na zdravje in splošni počutek Kathreiner-Kneipp-
ova sladna kava, ako se redno uživa v znani
zmesi z bobovo kavo.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborni delnje
antiseptična

Melusina ustna in zobna voda
ntrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.

Po pošti razposilja se vsak dan dvakrat.

Jedina zaloga (10-49)

dež. lekarna M. Leustek, Ljubljana
Resljeva cesta štev. 1, zraven mesarskega mostu.

Svetovnoznan
ruski karavanski čaj
bratov
K. in C. Popoff
v Moskvi.

varstvena znamka.

Najfinješa znamka.

Dobavitelj več evropskih dvorov.

V izvirnih zavojih se dobivajo v vseh dotičnih
finješih prodajalnicah. (2063-0)

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 39.

Dr. pr. 1058.

V soboto, dné 8. decembra 1900.

Začetek ob 1/3. uri.

Popoludanska ljudska predstava ob znižanih cenah.

Dramska noviteta.

Sedem gavranov

ali zakleti bratje.

Romantično-čarobna pravljica v 4 dejanjih in v
8 slikah. Spisal Emil Pohl. Prestavil Fran Svetič.
Uglasbil H. Benišek. Režiser Adolf Dobrovolsky.
Kapelnik H. Benišek.

Štev. 40.

Dr. pr. 1059.

Začetek ob 1/8. uri.

Opera.

Tretjikrat v sezoni:

Trubadur.

Opera v 4 dejanjih. Spisal S. Cammarano, vglasbil
G. Verdi. Poslovenil A. Štrito. Kapelnik g. Hilarij
Benišek. Režiser g. Josip Noll.

Prihodna predstava bode v torek, 11. decembra.
Prvikrat v sozoni veseloigrat: Martin Smola.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 5. decembra: Franja Steblaj, posest-
nikova hči, 3 leta, Karolinska zemlja št. 19,
dušljivi kašelj.

V deželni bolniči:

Dne 3. decembra: Ivan Dobravec, zidar, 18
let, se je ubil. — Anton Koncilja, dñinar, 23 let,
prisad.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 806,2 m. Srednji vrhni tlak 786,0 mm.

Dec.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempera- tura v m.	Vetrovi	Nebo	Zadržava- na v %
6.	9. zvečer	731,8	64 sl. szahod	oblačno		
7.	7. zjutraj	725,3	46 sr. svzhod	oblačno		27 mm
	2. popol.	724,6	80 sr. svzhod	oblačno		

Srednja včerajšnja temperatura 7,5°, normale: -0,4°.

Dunajska borza

dne 7. decembra 1900.

Skupni državni dolg v zotah 98 60

Skupni državni dolg v vrstah 98 30

Avtirska zlata renta 118 65

Avtirska kronska renta 4% 98 50

Ogrska zlata renta 4% 116 25

Ogrska kronska renta 4% 91 85

Avtro-ogrski bančne delnice 1696

Kreditne delnice 670 75

London vista 240 20

Tomški drž. bankovci za 100 mark 117 62

20 mark 23 51

20 frankov 19 16

Italijanski bankovci 90 60

0. kr. cekini 11 34

Učenec

se sprejme v vajo za črevljarsko obrt.
Več se izve pri načelniku črevljarske
zadruge Ferd. Tuma, Ljubljana, Pogačar-
jev trg št. 3 (Kresija). (2504-1)

Dobro ohranjen

klavir

se proda po nizki ceni.

Naslov pove iz prijaznosti upravnštvo
"Slov. Naroda". (2505-1)

Ugoden nakup.

Lepa, na novo zidana, enonadstropna
hiša na deželi v bližini mesta Ljubljane, v
jako veliki župniji, s trgovino z mešanim
blagom ter krčmo se radi posebnih vzrokov
s skladisčem blaga vred za nizko ceno
20.000 K proda. — Skupi se vsak
dan od 80—120 K.

Naslov pove upravnštvo "Slovenskega
Naroda". (2499-1)

Na prodaj je iz proste roke:

Posestvo na Nomenu: hiša, gospo-
darsko poslopje, travnik,
gozdi in njiva. Posestvo je ob deželni cesti,
ter je bila v njem vedno gostilniška obrt.

Kmetsko posestvo na Bohinski
Beli štev. 25
obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja,
5 oralov njiv, okoli 20 oralov travnikov
ter okoli 50 oralov gozda. Proda se trudi
na drobno. (2462-3)

Kupci naj se obrnejo na posestnika:

Jožefa Bernarda

na Koritnem št. 13 pri Bledu

Išče se inteligenten
restavrater
zmožen slovenščine in nemščine za prvo
in najlegantno
restavracijo v Pulju
("Stadt Pola").

Ta restavracija je povsem renovirana in
elegantno z vso opravo preskrbljena. Obstoji iz
salonske in jedilne sobe ter sobe za navadne
goste; ima največjo dvorano in velik senčnat vrt
za poletne koncerte. V poslopu so "Puljska či-
talnica" ter "Sokol", katera prizeta pogostokrat
zabave in pleše. (2466-3)

Kavcija po dogovoru: reflektanti naj se
obrnejo na adreso: **Viljem Grum**
v Pulju, kateri daje natančnejša pojasnila.

Pri žlezah, škrofelnih, angleških bolezni,
kožnih izpuščajih, boleznih v vratu in na pljučih,
starem kašiju, za slabotne, bledične otroke pri-
poročam zdaj zopet zdravljenje z mojim pri-
lubljenim, povsod znanim in od zdravnikov mnogo
priporočenim. (2106-6)

Lahusena jodoželeznatim
jetrnim trantom.

Po svojem jodoželeznatem pridevu najboljši in
najbolj moči vse jednake izdelke in novejše med-
ikamente. Okus jako fin in mil, zato ga veliki in
mali radi jemijo brez odpora in ga lahko pre-
našajo. Zadnje leto se je porabilo 50 000 ste-
klenic, kar najbolje priča za dobrost in priljub-
ljenost. Mnogo priznanj in zahval. Cena 3 krone.
Zahteva naj se vedno jetreni tran iz lekarnice

Lahusen v Bremah. Samo tedaj je pristen.
Dobiva se vedno svež v Ljubljani v Orlovi lekarni,
Jurčičev trg, nasproti zelenega mosta in v de-
želni lekarni pri Mariji pomagaj, Reseljeva cesta
pri mesarskem mostu, v lekarni Gabr. Piccoli-ja
na Dunajski cesti.

Kožušno blago

v največji izberi
po najnižjih cenah
priporoča

Karel Recknagel
Mestni trg št. 24.

Praktičen komptoarist se vsprijme.

Kompetenti naj se blagovale osebno
predstaviti v pisarni zaloge moke in piva
na Marije Terezije cesti št. 2 v Ljubljani.

(2486-3) Ant. Ditrich.

V najem se daje

na več let, ali pa tudi proda jednonad-
stropno staro šolsko poslopje v Cirkovcah
na Dravskem polju blizu Pragerskega, ob-
stoječe iz šestih sob, kuhinje, kleti in
lepega vrta. Poslopje je pripravno za kakega
trgovca, ker je blizu farne cerkve.

Zato se bode vršila dražba v nedeljo,
dne 9. grudna ob 3. uri popoldne na
licu mesta, pod ugodnimi pogoji.

(2506-2) Župan: Anton Goljat.

Najboljše berilo in darilo
je vsestransko tako pohvaljena

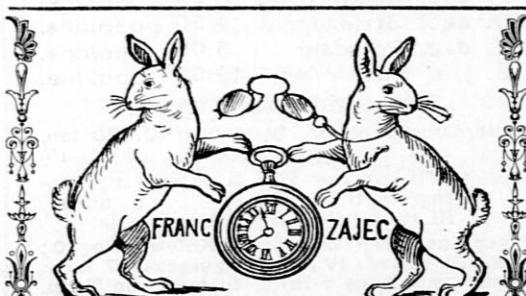
„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka,
kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega
potrebnega, da more sebe in druge blažiti in
prav olifikati) (112-50)
ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po
pošti 10 kr. več, ali proti poštnemu povzetju pri

Jožefu Valenčiču na Dunaju

III. Bez, Löwengasse Nr. 27, Parterre Thür 4.
Založnik, ozir. prodajalec je voljen vrniti denar,
ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in
čisto v treh dneh nazaj.

Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

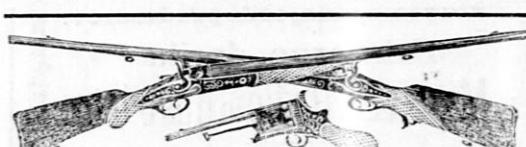
Fr. P. Zajec

urar, trgovina z zlatnino in srebrnino
Ljubljana, Stari trg št. 28

priporoča svojo veliko zaloge razno-
vrstnih švicarskih žepnih in stenskih ur.
Trgovina vseh optičnih predmetov
kakor: očal, barometrov, termo-
metrov, daljnogledov itd. itd.

Popravila se izvršujejo
natančno in z jamstvom.

Vse mnogo ceneje
nego drugod! (2388)

Tovarna ustanovljena I. 1870.

Anton Sodja, puškar

v Borovljah (Ferlach) Koroško
priporoča puške in revolverje iz svoje za-
loge in tovarne, izdelane po najnovjih sistemih
iz najboljšega blaga in z gotovim strelom.

**Specialitet: Trocevne
puške** prav lahke, 2 kg 80 dkg tehtajoče. Za
vsako delo sem vesten porok sam. Puške so
c. kr. uradno preizkušene.

Prevzamem vsako popravilo in pre-
delovanje, narejam nova kopisca ter izvršu-
jem vse hitro in po najnižjih cenah.

Cenike dospošljam slovenske ali nemške
brezplačno in franko. (1963-12)

se priprema kar najskrbnejsje iz dijeških gorskih
malinovih jagod v srebr-
nem kotlu s pomočjo para, in je torej
najbolj čist izdelek nepresežne kakovosti
ter naj se ne zamenjava z malinovo
sokom, ki je v prodaji, in je navadno
umetno prirejen, imajoč v sebi zdravju
škodljive snovi in baker.

Steklenica z 1 kilo vsebine, pasterizova-
na, velja K 130. Razpoljuja se tudi v
pletenih steklenicah po 10, 20 in 40 kilogr.,
ter se 1 kilo zaračuni z K 110, 100 kilogr.
= 100 kron. (1368-17)

Pletena steklenica s 3 kilogr. vsebine
pošlje se franko po vsi avstro-ugerski
monarhiji proti povzetju z K 5:30.

Učenca

iz dobre hiše, sprejme v špecerijsko trgovino

Vekoslav Dolničar v Ljubljani
(Vodmat). (2474-3)

Istotam se kupi dobro ohranjena

blagajnica.

Nikdar več v življenju!!

355 važnih komadov
za samo 3 K 60 h.

1 krasna pozlačena ura z lepo verižico, z
jednoletno pismeno garancijo, 6 finih žepnih rob-
cev, belih ali barvastih, ovratnica z orientalskimi
biseri, najlepši ženski nakit, 1 lep moški prstan
z imitiranim žlahtnim kamnom, tudi za dame,
1 garnitura manšetnih in srajčnih gumbov iz
double-zlata, vsi s patentnim zaklopom, 1 krasen
smokdin nastavek z jantarjem, 1 ff. žepni nož,
1 komad dišečega toaletnega mila, 1 usnjat port-
moné, 1 toaletno zrcalo z etuijem, 1 par boutonov
z imit. briljantom, prav dobro ponarejenim,
1 večna beležnica, 20 predmetov za dopisne po-
trebe in še 255 raznih stvari, neobhodno potrebnih
v hiši, gratis.

Vse skupaj z uro, ki je sama tega denarja
vredna, velja le 3 K 60 h.

Razpoljuja proti povzetju nova krakovska
razposiljalna tvrdka (2501)

F. Windisch
Krakow No. B/X.

Za neugajajoče se vrne denar.

Štev. 40.043.

Razglas.

Radi oddaje

mizarskih in ključarskih del za zgradbo mestne
šole pri sv. Jakobu in za jubilejsko ubožnico

se bode dne 24. decembra t. l. ob 10. dopoludne javna pismena ponudbena raz-
prava pri mestnem magistratu ljubljanskem v prostorih mestnega stavbnega urada
kjer so tudi načrti, proračuni, pogoji in drugi pripomočki ob navadnih uradnih urah
vsakemu na upogled razgrnjeni.

V ponudbah navesti je posamezne cene s številkami in besedami ter preračunati
skupne zneske, na podlagi katerih je določiti in priložiti 5%, vadij v zapečatenih
zavitihih.

Na ponudbe, katere ne bodo pogojem zadostovale, ali katere se bodo pogojo-
glasile, kakor tudi na take, ki bodo prekasno vložene, se ne bode oziralo.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 6. decembra 1900.

za 100 gld. zdaj

prej 200 gld.

se dobivajo

najfinejši mestni kožuh
s Ima Sealskinom podšiti in jako finim astrahanskim ovratnikom

samo
v angleški zalogi oblek v Ljubljani
Reseljeva cesta št. 3.

Največja izber

konfekcije za gospode in dame
le zadnje novosti. — Vse se dobiva po vsaki ceni.

P. n. občinstvu se priporoča

z velesplošovanjem
Oroslav Bernatović.

Naznam, da sem prevzel od "Národne Tiskárne" v Ljubljani iz izključno
razprodaja Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne šte-
vilke "Ljubljanskega Zvona" in vse one knjige, katere so izšle v
založbi "Národne Tiskárne". — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do
XI, broširan à 50 kr., elegantno vezan à 1 gld.

,Ljubljanski Zvon", letniki II., III., V., VI.,
broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice
à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII.,
broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice
à 5 gld. 20 kr.; — letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gld.
60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld.
20 kr.

Posamezne številke "Ljubljanskega Zvona"
po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, ve-
zan à 3 gld.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red, vezan
à 2 gld. 80 kr.

Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan
à 50 kr.

Dr. Nevesekdo: „4000“. Povest, broš. à
50 kr.

A. Aškerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek,
samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse do-
mače in tuje časnike ter knjige.

I. Schwenntner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg št. 1.

S čim naj se krmijo psi?

Lepe, zdrave in krepke
pse se zredi samo, ako
se jim daje

Fattinger-jeve patentne
kolače iz mesnih vlaken

za krmo. — Priporočajo
jih vsi živilozdravni in

kinologi. — Odlikovani so
z mnogimi zlatimi kolaj-
nami. — Prospekti
(tudi o drugih Fattinger-
jevih krmilih za pse, ku-
retino, tice it. d.) daje

brezplačno

Fattinger & Co., Dunaj

IV., Wiedener Hauptstrasse Nro. 3.

Na prodaj ima v Ljubljani Peter Lassnik.

Pod Trnico št. 2.

50 Veliko
zaloge

klobukov

Najnižje cene.

priporoča
J. Soklič.

Pod Trnico št. 2.

S vilnato blago
največja izber in najnovješče
črno in barvasto, za cele
obleke in bluze
priporoča 50

Alojzij Persché
Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Uradno dovoljena (2511)
posredovalnica stanovanj in služeb
G-FLUX
Gospodske ulice št. 6
išče nujno:

prvo in drugo natakarico za Zagreb za fino restavracijo, jako dober zasluzek; navadno natakarico na račun za oklico; mlado brhko natakarico za Reko; kuharico za vse k 2 osebam (v Ljubljani); dobro kuharico v fino meščansko hišo, 15-17 gld. plače; sobarico k otrokom (i večji otroki) na Tirolsko; boljšo sobarico za tukaj; več kuharice za drugod itd. Potrina tu, natančneje v pisarni.

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogu zgolj proti majhnemu platu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6·60 in sicer:

- 6 komadov najfinješih namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilie iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašic za podklado;
- 2 kom. efektivnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. edilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo **gld. 6·60**.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moč sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6·60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, kar se garanjuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakšni sleparji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadružka znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot praktično

božično in novoletno darilo
kakor tudi za **vsako boljše gospodarstvo**.
Dobiva se **edino le v** (2116-9)

A. HIRSCHBERG-a
Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpojiše.

Cislinski pratek za njo 10 kr.
Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvleček iz pohvalnih pisem.
Bil sem s posiljavijo krasne garniture kako zadovoljen.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrnega garnitura sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.

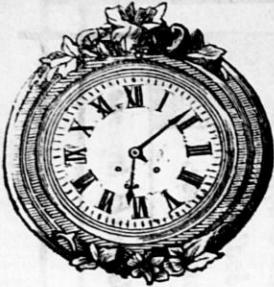
Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu kako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamil Bühm, okrožni in tovarniški zdravnik.

F. Cassermann
krojač za civilne in raznovrstne
uradniške uniforme
In poverjeni zalogatelj ces. kr. unif.
blagajne drž. železnici uradnikov
Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4
se priporoča slavnemu občinstvu za
izdelovanje civilnih oblik in nepre-
možljivih havelokov po najnovješti
fasoni in najpovoljnješih cenah. Angle-
ško, francosko in tuzemsko robo ima
na skladu.

Gospodom uradnikom se pripo-
roča za izdelovanje vsakovrstnih uni-
form ter prekrjuje vso zraven spa-
dajoče predmete, kakor: sablje, meče,
klobuke itd., gospodom c. kr. justič-
nim uradnikom pa za izdelovanje
tarjev in baretov. 50

Jako lepa
in primerna

božična in novoletna darila

priporočam
sl. občinstvu.

Vse novosti (Secession) v zlatnini in srebrnini, prave švicarske zlate, srebrne in nikelnaste žepne ure, različne budilke, tudi z godbo. — Velika izber kina-srebra, tudi jedilna oprava. — Lepe, krasno izdelane stenske ure, **novosti** v bitju. — Šivalne stroje iz najizkušnejših tovarn, s 5letnim jamstvom.

Za vsako uro jamčim. — Ceniki brezplačno in poštne proste.

FRANC ĆUDE

urar v Ljubljani na Glavnem trgu štev. 25, nasproti rotovža.

(123-96)

Gostilna v „Narodnem domu“ v Celju

(2508-1)

oddaja se pod tako ugodnimi pogoji v najem.

Ponudbe sprejema. „Posojilnica v Celju“.

Naznanilo.

Usojam se, čestitemu p. n. občinstvu najujudnejje naznanjati, da sem ravnikar sprejel

nove kratke klavirje in pianine.

Preigrani klavirji, brez hib, od 60 gld. naprej, kakor tudi čisto novi kratki klavirji in pianine od 280 gld. naprej. Klavirji se vedno izposajajo. Tudi se priporočam za ubiranje in za poprave.

Ferd. Dragatin

ubiralec klavirjev filharmonične družbe in zaprisezen cenitelj c. kr. okr. sodišča v Ljubljani

(2236-6) Florijanske ulice štev. 50.

Na najvišje povelje Njeg. c. in kr. apost. Veličanstva.

XXI. c. kr. državna lotterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna lotterija

edina v Avstriji zakonito dovoljena ima 18.122 dobitkov v gotovem denarji v skupnem znesku 418.640 kron.

Glavni dobitek znaša:

200.000 kron v gotovini.

Za izplačanje jamči c. kr. loterijski dohodni urad.

Žrebanje bode nepreklicno 13. decembra 1900.

Srečka velja 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaji, I., Riemergasse 7, v lotokolekturah, tobačnih trafikah, pri davčnih, poštnih, brzovajnih in železničnih uradih, v menjalnicah itd.; načrti igranja za kupovalce srečk brezplačno.

Srečke se pošiljajo poštne proste.

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dohodnih uradov.

Oddelek državnih letetrij.

(2252-8)

Acetylenove razsvetljevalne naprave

sistem splošne Carbid & Acetylen družbe v Berlinu

Ia Calcium Carbid

po najnižjih dnevnih cenah

Franc Krückl, Dunaj

Tehniški buró

III. Rennweg 87.

Komerčijelni buró

I. Giselastrasse 4.

(2467-2)

Zaradi opustitve trgovine je lepa, novo zidana

hiša v Spodnji Šiški

v kateri se uspešno izvršujejo gostilniška obrta in specerijska trgovina, takoj z vsem fundus instructusom po primerni ceni in **jako ugodni pogojih**

na prodaj.

Ta hiša daje prav dobre obresti, je urejena za izvrševanje mesarije in prekajevalstva, ima lep hlev, magacin, prekajevalnico, klavnico itd. Tudi se dá v najem ali se proda samo mesarija.

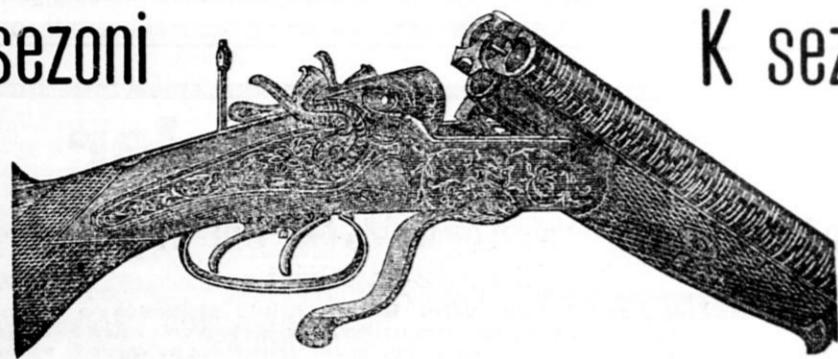
Več pove lastnik

Jožef Seidl

v Spodnji Šiški št. 150 pri Ljubljani.

K sezoni

ilustriran cenik se pošilja na zahtevo zastonj.

K sezoni

ilustriran cenik se pošilja na zahtevo zastonj.

trocevne puške

katera izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje luhkote in priročnosti vsakemu priporočajo najbolje.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogo brojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče **naročbe in poprave** točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

(1662-17)

Fran Sevčík, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ugodna prilika za nakup božičnih in novoletnih daril.

N. F. MINIBEK

v Ljubljani, na Marijinem trgu št. 1, poprej Ranth

priporočam ceneno partijo

lodnov in blaga za obleke

odrezano za vsako obleko.

1 komad lodnove obleke, 6 metrov	gld. 1·70	1 komad blaga za obleko, 7 metrov	gld. 1·40
1 " 7 "	2-	1 " " " 6 "	1·30
1 " 120 cm. širok " 5 "	2·50	1 " " " 7 "	1·50

Bluze iz najfinješega modnega barhanta gld. — 90. Velika partija suknih ostankov v vseh kvalitetah, najceneje izjemne cene. — Platno iz Krkonoških gor, komadi à 10 metrov gld. 2·30, kakor tudi dobre kvalitete platno za srajce, julet in za rjuhe. — Garniture, 2 posteljni odeji, 1 namizni prt, od gld. 3·80 naprej do najfinje izvršbe. — Posamezni namizni prti od gld. 1·30 naprej. — Smyrna imitacijske preproge, najnovejši dessin, tekalne preproge, pavolnate in flanelaste odeje, srajce in kravate, echarpes v bogati izberi po najnižjih cenah.

Z velespoštovanjem

N. F. Minibek.

(2451-3)

• Največja trgovina z izgotovljeno obleko. •

GRIČĀR & MEJAČ

LJUBLJANA * * * * *

PREŠERNOVE ULICE ŠT. 9 * * *

„Andropogon“

je najboljše, vsa pričakovanja prekašajoče sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zajamčeno neškodljiva tekočina, ki zadrži izdanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdajno naravno barvo. (2011-11)

Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.
Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele. *

Glavna razpošiljatev pri iznajditelju:

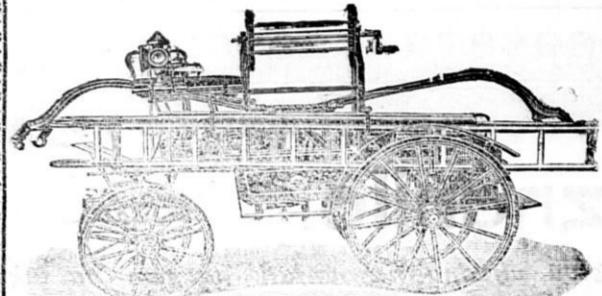
P. Herrmann

Zgornja Poljskava.

Preprodajalci popust.

Zaloga v Ljubljani pri g. Vaso Petričiću in Edv. Mahr-u ter pri Albinu Rant-u v Kranji.

Prva slovanska c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

kakor: brizgalnic najnovejše konstrukcije, s sesalno in tladično odprtino na obeh straneh ter s patentom proti zmazlini, parnih strojev, cevij, čelad in pasov, kmetijskih strojev in perenospora-brizgalnic itd.

R. A. Smekal

Czech-Moravsko Smichov-Praga podružnica v Zagrebu

priporoča slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurenco. — Ugodnosti Izvanredne dovoljene. — Uzorci in ceniki brezplačno. — Ustveni pogovori na zahtevo. — Pošiljatve franko na vsak kolodvor.

Z velespoštovanjem (391-48)

Podružnica **R. A. SMEKAL** v Zagrebu.

priporočata svoje bogato zaloge vsakovrstnih oblek za gospode, dečke in otroke. Mične novosti v konfekciji za dame. Nizke cene. (2406-5) Solidna postrežba.

Moderce
najnovejše façone,
najboljši izdelek
priporoča 50
Alojzij Persche
Pred škoftijo št. 22, poleg mestne hiše.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Zaloga vsakovrstnih

klobukov in čepic

perila, kravat itd. 50

po najnižjih cenah.

Ivan Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev
in velocipedov.

Ceniki zastavljeni in franko.

Nizke cene, vse tako čedno, prijazna in hitra postrežba.

Restavracijo v Mariborskem „Narodnem domu“

je prevzel s 1. decembrom 1900. 1.

Andrej Mesner.

Opirajoč se na mnogoletne izkušnje, bom skušal na vse strani častite goste postreži. (2457-2)

Točil bom vedno sveže marčno in plzensko pivo, izvrstno domače štajarsko belo in istrijansko črno vino.

Okusno prirejena gorka in mrzla jedila o vsakem času.

Ptujeći dobe vedno čedne sobe in postelje.

V vsakovrstnemu stanju vina
buteljkah.

C. kr. priv.
zavarovalna družba

„Avstrijski Phönix“
na Dunaji.

Vplačana glavnica

K 6,000.000-

Premijska in odškodninska resvera

K 2,500.000-

Zavarovanje poslopij in vsakovrstnih premičnin proti požarnim škodam.

C. kr. priv.
zavarovalna družba za življenje
„Avstrijski Phönix“
na Dunaji.

Vplačana glavnica . . .

K 2,400.000-

Premijska in odškodninska resvera

K 25,940.000-

Zavarovalno stanje . . .

K 112,000.000-

Premijski dohodki . . .

K 4,700.000-

Zavarovanje na človeško življenje za slučaj doživetja in smrti, otroških dot in starostnih rent.

„Providentia“
občna zavarovalna družba
na Dunaji

Ustanovna glavnica

K 5,000.000-

Uplačana glavnica

K 1,500,000-

Zavarovanje proti telesnim nezgodam, za slučaj smrti, stalne invaliditete in začasne poškodbe. — Jamstveno zavarovanje za kolesarje, posestnike konj, tovarne in industrijska podjetja.

Stalne nizke premije in točno kulantno odškodovanje. (484-10)

Generalni zastop teh zavarovalnic v Ljubljani, Kongresni trg 17

(novo
uršulinsko poslopje).

Josip Prosenc.

(novo
uršulinsko poslopje).

Trgovski pomočnik

želi vstopiti v službo v kako večjo trgovino ali tu v Ljubljani v kako špecerijsko ali železniško trgovino.

(2503-2)

Ponudbe sprejema pod „Pomočnik“ iz prijaznosti upravnštvo „Slov. Naroda“.

Popolno nadomestilo za francoski Cognac dajejo znamke starorenomiranih tovarniških firm (2485-2)

Gróf Keglevich István nádai

Promotor. Ustanovljeno 1882.

(Grofa Štefana Keglevicha naslednik.)

Ti kognaki so zaradi svojih izbornih kvalitet tako razširjeni in so znamke *******, *******, *******, extra ******* in **V. S. O.** (Fine Champagne d' Hongrie).

Povsed na prodaj.

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi priznano izborni, bolečina tolazeče mazilo; po 80 h., K 1:40 in K 2 — se dobiva v vseh lekarnah. (2498-1)

Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepnicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem je vsakdo prepričan, da je je dobil originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, I. Elizabete cesta 5.

Velik, lep lokal

posebno pripraven za trgovino, v sredini Kranja, odda s 1. februarjem l. 1901, oziroma tudi prej.

Kje? pove iz prijaznosti upravnštvo „Slov. Naroda“. (2413-3)

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne

B. FRAGNER-ja v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domačo zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešjujočega in milo odvajajočega učinka. Prebavljanje se pri rednem uporabljanju istega sredstva okrepuje in obdržuje v pravem teknu.

VARILO!

Vsi deli anbalaze imajo zraven stoečo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga: lekarna B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja „pričernem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

— Po pošti razposilja se vsak dan. — Proti vpošiljatvi K 2:56 se pošlje velika steklenica in za K 1:50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštnine prosto.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske. V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardet-schläger, J. Mayr. (1742-8)

do 300 goldinarjev na mesec

lahko zaslužijo osobe vsakega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest. (2497-1)

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—